

Zagreb, 13. septembra. n. Danes je izvršil strahovit samomor slovenski strojevodja Adolf Bohinc. Zadnje dni je bil izredno slabe volje in je tožil o slabih gmotnih razmerah. Davi je prispel na kolodvor, na že razkurjeno lokomotivo in jo nalaklo pognal. Kakoj zato je skočil z lokomotive in stekel nared njo do druge lokomotive, ki je stala na ostrem tiru, oddaljena kakih 20 m. Postavil se je pred odbijač te druge lokomotive in tam počakal, da je prispela do nje prva, da njega samoga pognala lokomotiva, ki je tožila vedno hitreje. Oba stroja sta trčila z velikko močjo drug ob drugega in nesrečnega Bohinca docela zmečkala. Ko so prišli železničarji, ki so videli ta grozni prior, in ustavili lokomotivo, je bil Bohinc že mrtav.

„Amputacija ni več mogoča!“

Svetozar Pribežević o političnih dogodkih dneva. — Pisma v Zenevo. — Vsak stik z Vukčevićem je izključen. — Amputacija je padla v vodo. — Dr. Korošec referira ministru dvora.

Zagreb, 13. septembra. Danes popoldne so novinarji obiskali Svetozarja Pribeževića in ga vprašali, ali ima potovanje poslanca Večeslava Vilderja v Prago res službeni značaj, kakor se v nekaterih krogi govori. Pribežević je odgovoril:

„O. Vilder ni odpotoval v Prago v nobeni politični misli, najmanj pa po sklepu KDK ali SDS. Odpotoval je po zasebnih poslih. Razume se, da se politični voditelji morajo razgovorjati, ako se srečajo v tako velikem političnem središču, kakor je Praga.“

Na vprašanje kaj sodi o pismih posl. dr. Pernara in ge. Radičeve Društvu narodov, je Pribežević odgovoril:

„O. te poslanci sem doznal šele iz listov. Dvomim pa, da je to storil na tak način, kakor poročajo listi. Z gospodi iz HSS se o tem sploh nisem razgovorjal in sem zato glede te vesti o tej spomenici zelo skeptičen. Kar pa se tiče pisma ge. Marije Radičeve, mi tudi ni znano, ali je to storila v soglasju s HSS. Gospe Radičeva je vselej samostojna in svobodna dama in ne stoji pod nikakršno našo kontrolo.“

Kar se tiče izjave Vukčevića v današnjem „Politiku“, moram naglasiti, da je bil g. Vukčević izključen iz vsake kombinacije z nami in iz vsakega sporazumevanja, dokler v Beogradu ne izpolni predhodnih pogojev, o katerih sem že govoril javno. Največja sramota za Srbijo je v tem, da predstavlja najmočnejšo stranko v Srbiji g. Vukčević, kajti ako je on dejansko njihov najposposnejši človek, potem je to znak strahovite dedekacije političnega življenja v Srbiji.“

Na članke v „Samoupravici“ načeloma ne odgovarjam. „Samouprava“ proučuje veči-

noma anonimne napise in članke, ki jih ne moremo upoštevati. Če bi članke podpisovali Aca Stanojević, Marko Trifković ali kak drug član radikalne stranke, bi se jim odzival. To pot pa hočem izjemoma vendarle povdariti, da mi nismo nikdar zahtevali intervencije krone zaradi pogajanj z današnjimi srbskimi strankami. Mi smo svoj čas zahtevali to intervencijo zaradi razpisa svobodnih volitev, da bi se moglo pred narodom in pred krono pokazati, kdo sme v naši državi govoriti in imenu naroda. To so razlogi zaradi katerih je Radič pričakoval in zahteval intervencije krone.“

„Vesti o amputaciji, ki krožijo med borznimi krogi, so le navadni borzni manevri. Nastali so zato, ker so šefi vladnih strank deloma odkrito, deloma zavito priznavali, da so Radiču in meni predlagali amputacijo. Javnost in inozemstvo pač mislita, da je ta predlog ravno tako mogoč sedaj, kakor je bil mogoč tedaj, ko je nam bil stavljen. Ne verujem, da je potovanje gosp. Marinovića v Pariz v zvezi s tem vprašanjem, ker bi se pač ne mogel pojaviti pred resnimi mednarodnimi činitelji s tako sugestijo. Ako bi v Parizu odprl usta o tem, bi ga takoj zaprli v najbližjo norišnico.“

„Včeraj sem čital v listih, da je g. Korošec bil na referatu pri ministru dvora. To vest so listi objavili kot polslužbeno. Koroščevo postopanje je strahovita degradacija položaja predsednika vlade. To je Davidovičev parlamentarizem, to so tiste velike srbskanske parlamentarne tradicije. Vsa ustavna in parlamentarna borba, ki se je vodila desetletja, je končala s tem, da postane ministrski predsednik referent ministra dvora.“

Sladkorna kriza na čehoslovaskem

Praga, 10. septembra.

Vsa vprašanja javnega življenja je nenkrat potisnilo v ozadje podražanje sladkorja na domačem trgu, s katerim so pred par dnevi iznenadili javnost čehoslovaski producenti sladkorja.

Poleg pogajanj o novi ureditvi socialnega zavarovanja je vprašanje podražitve sladkorja in z njo zvezano vprašanje prosperitete čehoslovaskih sladkorne industrije največja težkoča, ki povzroča politične in gospodarske zapletitve. To stvar porablja opozicija proti vladi in jo eksploatira ravno pred volitvami v okrajne in deželne zastope proti vladnim strankam. Zadeva je zelo pereča, ker draginja stalno narašča, vlada pa proti temu ničesar ne ukrepa.

Zaradi sklepa angleških sladkornih rafinerij, ki je onemogočil naši sladkorni industriji vsak izvoz surovega sladkorja v Anglijo, so čehoslovaski tvornice sladkorja prišle v tako težak položaj, da je njih obstoj ogrožen. V krogi producentov sladkorne pese podobnih bojznih ni bilo, ker se že davno delajo poskusi za krmiljenje živine s surovim sladkorjem, tako da bi naša živinoreja ne bila navezana več na uvoz dragih tujih krmil in bi se vsa doma pridelana pesa porabila za krmno domačo živino. Vendar so ti poskusi šele v začetnem stadiju in za sedaj še ni izgleda, da bi tak vporaba mogla nadomestiti ves doseženi izvoz surovega sladkorja v Anglijo.

Poleg tega nemški in poljski producenti sladkorja tlačijo cene našega izdelka navzdol, ker je njih sladkor na inozemskem trgu cenejši od našega. Tuji producenti plačujejo peso po 28 kron, tedaj daleko dražje nego naši, ki jo kupujejo po 15 do 18 kron, pa vendar prodajajo sladkor ceneje nego naši domači.

Tovarnarji se že davno pogajajo za državni prispevek in zahtevajo 200 do 250 milijonov kron, bodisi kot subvencijo, bodisi kot znižanje davkov, ali pa celo tako, da bi se ta vsota v kakršnikoli obliki prevajala na konsumente. Zato ta zahteva silno razburja ne samo konsumente, marveč sploh vso javnost. Finančni minister Engliš je izjavil tovarnarjem, da je predložena produkcijska kalkulacija goljufiva in je brskno odklonil zahteve sladkornih industrijcev. Z nekaterih strani povdarjajo, da gre v celoti stvari le za osebni antagonizem med dr. Englišem in dr. Preisom, predsednikom Živnostenske banke, ki je sebe osebno in banko angažiral v sladkorni industriji bolj, kakor je zdravo za oboje. Zato gre dr. Preisu za to, da bi ta industrija uspevala na stroške države ali pa na stroške konsumentov. Vlada je še pred kratkim pritiskala na tovarnarje in zavlačevala pogajanja. Sredi pogajanj pa so listi kar na lepem prinesli vest, da so tovarnarji ne glede na pogajanja z vlado podražili sladkor za 60 vinarjev, v trgovini pa se je cena sladkorja zvišala tako, da bo konsument plačeval sladkor po 7 kron in še več. Naša država je največji producent sladkorja v Evropi, razen tega kupuje sladkorna industrija peso po nižjih cenah kakor vsaka druga na svetu; požrešnost naših tovarnarjev je tedaj naravnost gorostasna.

Opozicijski tisk pripisuje krivdo vladi in vladni koaliciji ter imenuje to početje izživljanje in nasilstvo. Prilicno enako pišejo tudi vladni listi, v kolikor niso zainteresirani v sladkorni industriji. Jasno je, da bo ta sladkorna zadeva nemilo odrazil na parlamentarni pogajanj in močno vplivala na razvoj političnega položaja v najbližjih tednih.

Splošno je mišljenje, da so tovarnarji zlorabili svoje monopolno stališče v državi in valili svoje zahteve na rame širokih slojev naroda. Povišek v ceni znese ravno onih 250 milijonov, ki so jih zahtevali tovarnarji od vlade. Poznavalci razmer opozarjajo, da je početje tovarnarjev samo demonstracija pred volitvami, ki naj prisili vlado k popustljivemu pogajanju in ki naj odzame pogajanje finančnemu ministru, katerega tovarnarji ne marajo. Z druge strani se zopet opozarja, da je naš sladkorni izvoz razkošje, ki ga mora ljudstvo drago plačevati, toda potreben je ta izvoz valutni politiki vlade, kajti sladkor nadomestuje našim tujim trgovini potrebno zlato.

Vlada ne more znižati trošarin, ker bi sicer porušila ravnotežje proračuna. Prometni davek je objubil znižati pod gotovimi pogoji, odnosno bi bila pripravljena vrniti ga tovarnarjem. V tem pogledu so mogoča nadaljnja pogajanja in stvar nikakor ni tako tragična, kakor jo hoče naslikati opozicija. Vlada si pa boče dobiti gotovosti, da bi ne bila stalno izročena na milost in nemilost zahtevam sladkornih tovarnarjev. Vlada se lahko z njimi pogaja tudi glede uvoznih in izvoznih carin ali pa lahko predloži zborniki zakon o kartelih. Vendar se bo težko odločila za ta korak, ker so s sladkorno industrijo ozko zvezani pridelovalci pese. Od nje so v prvi vrsti odvisni tisoči pristašev agrarne stranke in so njih interesi skoro vzporedni interesom sladkorne industrije.

Monstre-proces na Poljskem

Varšava, 13. sept. d. Prihodnje dni prično v Varšavi monstre-proces proti 18 častnikom, med njimi proti generalu Jasinskimu, enemu polkovniku in enemu podpolkovniku, ki so v poljskem vojaško-geografskem inštitutu sagrašili več kaznivih dejanj. Proces bo trajal približno 8 tednov. Povabljenih je nad 200 prič.

Prebitek francoskega proračuna

Pariz, 13. septembra. d. Kakor poročajo „Journals“, izkazuje francoski proračun za leto 1929. prebitke 55.651.708 frankov. Izdatki so določeni a 45.225.277.701 frank, t. j. 2.780.328.941 frankov več kot l. 1928., dohodki pa a 45.280.929.409 frankov, t. j. za 2.784.313.233 frankov več kot l. 1928.

Zloraba umora in zločina

Nekaj konstatacij iz zgodovine klerikalne morale

„Slovenec“ ima že precej dolgo časa amolo. Katerokoli kampanjo začne, ga polomi. Sedaj je ognjevitil zagrabil za slušaj umora Egidija Perica, a je prehitro pokazal karte, da bi mu še kdo verjel, da so mu pri srcu krščanska ali sploh etična načela. Zloraba umora in zločina v ostanu stran- karne hujkanje, to je edini in glavni namen kampanje, ki jo je te dni začelo glavno glasilo SLS. Po svoji formi je „Slovenec“ pisava ob priliki preiskave proti bivšim Orjunašem na las podobna predvojnemu, medvojnemu ter predvolilnim izbruhom klerikalne nemorale in ispriljenosti. Kakor se spozna ptiča po perju, tako se sedaj takoj spozna po „Slovenčevih“ pisavi klerikalnega člnika, ki bi rad zase napravil „kšesit“ in prelito sloveske krvi. Povrh je ta klerikalni cink še glup dovolj, da niti ne opazi, da so njegove klevete predebile ter da že zato ne morejo prestlepti niti pristašev SLS.

Kaj ima opraviti SDS z umorom Egidija Perica? In vendar bi „Slovenec“ tudi ta umor rad obesil SDS. Kaj ima SDS opraviti z raznimi nerazjasnjenimi zločini iz prejšnjih let, in vendar piše škofov list spredaj in zadaj, na široko in na debelo, kakor da je vsega, karkoli se je zločinskega dogodilo v zadnjih letih, kriva baš SDS. Da ni „slučajno“ napoved umora v Narodni skupščini v znanem predlogu Puniše Račića podpisana od posl. Pušenjaka v imenu SLS, klerikalci bi gotovo proglasili SDS za „avermio morilec“.

Od trboveljskega dogodka do danes so potekla štiri polna leta. Trboveljski dogodek so se odigrali 1. julija 1924., ko je bil v Ljubljani veliki župan dr. Sporn, torej uradnik, ki ga je SLS prištevila k svojim. Neposredno po trboveljskem dogodku je prišla na vlado SLS v tkzv. Davidovičevem sporazumskem kabinetu. Torej neposredno po trboveljskem dogodku so bili gospodje od SLS že ministri. Kasneje so bili intinmi prijatelji radikalov in od l. 1927. celo direktni sočinitelji v vladi in torej tudi v pravosodju. A nikdar niso, tudi potem ne, ko so dobili vso moč v roke, zgenili s prstom, da razčisti trboveljsko afero in od „Slovenca“ tako nesramno SDS podtaknjeno nezakonito akcijo?

Kje ste bili, farizeji, ki danes zavijate oči, zadnja leta? Kaj so delali g. Sušnik, g. Gosar, g. Kulovec, g. Korošec v vladi?

Ali ni grdobija brezmejne mere, ako si že samo vpiče takega dejanskega stanu upa „Slovenec“ podtakniti SDS, da je „točno vedela, kdo je aranziral in izvršil trboveljski umor in vsa grozodejstva, ki jih je kasneje ta banka izvršila.“

Grdobija klerikalnega glavnega glasila pa je še večja, že navedemo še naslednje: Orjuna in SDS, to je poglavje, ki ga je ponovno načel „Slovenec“ že lani in sicer v notici od 22. januarja 1927. in pa v uvodniku od 31. marca istega leta. V prvi notici — bilo je dan pred oblatnimi volitvami! — je „Slovenec“ lagal, da je „Orjuna organizirala, oborožila in plačevala SDS“, v uvodniku pa je trdil, da je SDS „z orjunaškim pohodom v Trbovlje dne 1. julija 1924. uvedla nad delavstvom v Sloveniji krvavo strahovladno.“

Kakor da tiste čase ni bil veliki župan dr. Sporn! Kakor da pozneje ni bilo klerikalnih ministrov na vladi! Ali, to še ni vse. Orjuna, ne SDS, je lani pomladi zaradi gornjih trditve tožila pred ljubljanskim sodiščem. „Slovenec“ in z njim SLS sta imela torej najlepšo priliko, da dokazeta svoje očitke SLS je bila takrat celo v vladi. Čeprav zatrjuje „Slovenec“, da so bili „zločini“ bivših Orjunašev več ali manj znani, se njegova stranka vendarle ni spustila v pravdo,

Poljsko-litovski spor v Zenevi

Svet Društva narodov se je te dni pečal znova s poljsko - litovskim sporom, ki ogroža neprestano mirovno stanje vzhodnega dela srednje Evrope. Odločitev, ki jo je sklenil v tej zadevi, ne more nikomur imponirati in kaže živo, kako je, recimo, obziren ženevski forum v najklojlivejših problemih mednarodnih odnosov.

Spor med Litvo in Poljsko je bil toliko važnejši, ker je obstojala opasnost, da poseže varšavska vlada z najenergičnejšimi sredstvi v razvoj dogodkov; pred letom čni se je Pilsudski povsem resno pripravil na to, da kratkotalno z vojsko zgrabi Litvo in jo prisili priznati obstoječe stanje, odnosno nehati s svojimi izjavami. Le intervenciji Francije se je imela Evropa zavoliti, da ni prišlo takrat do oboroženega konflikta; zagotovilo, da bo Društvo narodov uredilo spor, je šele pomirilo Pilsudskega.

Društvo narodov je sares interveniralo in pregovorilo obe stranki na neposredna pogajanja, toda ta pogajanja so se slabo obnesla; dovedla niso do najmanjšega uspeha. Litva je celo ojačila svojo protipoljsko propagando, uvrstila v svojo ustavo člen, da je Vilno — prestolnica litovske države in se obračala vedno znova na Zenevo s svojimi stereotipnimi pritožbami.

Svet Društva narodov se je moral znova pečati s to nehalnezo afero. Referent o zadevi je bil Beelaeris van Blokland, ki je podal poročilo tako stvarno, da sta se mu predstavitelji Litve in Poljske zahvalila za objektivno poročanje. Po tem referatu je Svet Društva narodov izrekel svojo razsodbo, ki pa je seveda daleč od tega, da bi se mogla imenovati razsodba.

Svet Društva narodov je namreč izrekel izjavo, da je njegova dolžnost zanimati se za spor in forisirati direktna pogajanja med obema državama. Ako pa bi ne prišlo do sporazuma med strankama, tedaj bi moral Svet Društva narodov odrediti temeljito preiskavo obstoječih nasprotij. Ta preiskava bi bila poverjena ekspertom, ki bi v slučaju potrebe izvedli anketo na mestu samem in bi dognala, kateri praktični ukrepi se morajo izvesti v mejah mednarodnih aktov in v okviru dejanskih možnosti.

da dokaze pred neodvisnim sodiščem, kar sme že leta in leta pobalinsko ponavljati brezvestna klerikalna žurnalistika proti SDS. A kaj se je zgodilo? „Slovenec“ je, kakor smo že včeraj citirali moral svojo kleveto slovesno preklicati.

Taka je morala, ki jo kaže glavni reprezentant kolicizma in krščanstva v Sloveniji. Če je v Sloveniji kak činitelj, ki bi moral odgovarjati za moralni nivo naroda, potem so to pač oni krogi, ki zamenjajo svoj vzvišeni duhovni poklic radi agitacije v korist SLS. Zakostno in za Slovence uprav usodno dejstvo je, da je baš škofov list kot glavno glasilo SLS leglo nemorale.

Viri „Slovenčevih“ in „Hrvatovih“ informacij

Včeraj smo objavili kratek izvleček iz ljubljanskega poročila zagrebškega „Hrvata“, ki se izrecno poziva na to, da ima svoje informacije od policije ter to tudi dokazuje z dobesednim citatom iz dokumenta, ki ga je neposredno po umoru v Riharjevi ulici konfiscirala policija in s katerim morejo razpolagati samo vodilni policijski funkcionarji.

„Hrvatove“ informacije objavlja v nekoliko previdejši obliki tudi ljubljanski „Slovenec“, ki v ostalem indirektno sam potrjuje, da jih je dobil skupno s „Hrvatovim“ dopisnikom. Mi smo iz „Hrvatovih“ vzeli nekatere karakteristične podatke, iz katerih izhaja, da sta oba lista bila celo informirana o namerah policije. Kot klasičen dokaz smo navedli napoved aretacije dr. C., o katerega korektnosti sedaj še ni nikdo dvomil, da se vidi, kako se iz izvestnih krogov širijo sumničenja ter poskušajo ustvarjati razpoloženja. Naša objava je očitno pokvarila intrigo ter znova dokazala, kolike vrednosti je jasna in odkrita beseda v pravem času.

Današnji „Slovenec“ čuti nezgodnost situacije in zato na vsa usta trdi, da ni od policije dobil drugega kot izjavo, „da je bilo nad 30 ljudi zasilanih, da se poizveduje dalje in da ima zadevo že sodišče.“ Tudi policija hiti zatrdjati, da ni nobenemu uredniku dala nobenih informacij. To je pravilno, ako se misli na policijo kot urad. A nesumljivo je, da potekajo „Slovenčeve“ informacije in tudi „Hrvatove“ od vodilnega policijskega funkcionarja, ki razpolaga s celim materijalom. Vodja kriminalnega oddelka, ki vodi preiskavo proti bivšim Orjunašem, je gosp. nadzornik Žajdela. V torek dopoldne se je gosp. Žajdela telefonsko dogovoril z uredništvom „Slovenca“ ter je imel potem s „Slovenčevim“ urednikom dolgo konferenco. Kje se je ta konferenca vršila? Kaj je bil predmet te konference? Ali se je g. Žajdela informiral o politični situaciji? Drugi dan jutraj je potem „Slovenec“ objavil svoje senzacije, a popoldne je imel zagrebški „Hrvat“ svoje poročilo, v katerem tako jasno označuje svoj vir, da je vsak dvom izključen.

Preiskava o umoru Egidija Perica tudi danes ni dognala ničesar novega, tako da je umor še vedno zavit v skrivnostno kopreno. Policija je sicer včeraj aretirala še enega bivšega Orjunaša, o katerem je domnevala, da je sodeloval pri umoru v Riharjevi ulici ali pa da vsaj kaj več ve o njem, toda kakor se nam zatrjuje, se ta domneva ni obistnila in bo aretiranec baje zopet izpuščen, ako ni bil že nocoj.

To je razsodba ženevskega Sveta, ki sta ga sprejeli obe stranki. Kakor je razvidno, ne predstavlja ničesar drugega, kakor da je Svet napovedal podrobno anketo o sporu. Ker smo lahko popolnoma prepričani, da direktna pogajanja med Poljsko in Litvo ne bodo niti v bodoče dovedla do niklih konkretnih rezultatov, je postalo s tem gotovo, da se bo moral Svet Društva narodov v kratkem lotiti nehalnezelega posla. Študiraj ves kompleks sporov med obema državama in končno, kar bo še mnogo težavneje, izreči svojo razsodbo.

Nadalje ni treba, da bi se za sedaj vs stvar zanimali. Opozori naj so le, da se je pred nedavnim v uglednih angleških istih pojavil nasvet, naj se napravi kompromis v tem smislu, da odstopi Poljska Litvi nek obmejni vasi, seveda brez Vilna. Zelo je mogoče, da bi se razsodba nasvetovala v tem smislu. Ali to so še ugibanja; preden bo došlo do česa konkretnega, bo nedvomno preteklo še zelo mnogo časa.

Petrolejska afera v Bukarešti

Bukarešta, 13. sept. d. V torek popoldne je bilo v zadevi velikih goljufij z državnim petrolejskim ozemljem od preiskovalnega sodnika zaslišanih približno 40 oseb. Za sliševanja so trajala ves dan ter so končala z aretacijo petih oseb, ki so bile takoj odpeljane v preiskovalni zapor. Med njimi je neki veleposelnik iz Ploeste ter podžupan občine, kjer so se vršile te goljufije. Ostali aretiranci so borzni senzali. Priča- kuje se tudi aretacija nekaterih poslancev vešinske stranke.

Nansen pripravlja polet na severni tečaj

London, 13. sept. d. Polarni raziskovalec Nansen in njegov danski drug Peter Freuchen nameravata koncem tega leta potovati na severni tečaj. Pripravo za to potovanje se bodo vršile v Leningradu. Ni izključen, da bo ekspedicija odšla šele spomladi. Za potovanje bosta porabila vrakoplov „Zeppelin“, ki se že gradi ob Bodenskem jezeru.

Moravska železniška katastrofa pred čehoslovaskim parlamentom

Prometni minister o vzrokih in naukih železniške katastrofe na Moravskem. — Parlament je naglasil potrebo modernizacije prometa. — Doslej je že 24 smrtnih žrtev

Praga, 13. septembra. Na današnji seji zbornice se je razvila debata o železniški katastrofi na Moravskem. Predsednik Malypetr se je uvodoma spomnil nesrečnih žrtev železniške katastrofe v daljšem govoru, ki so ga poslanci poslušali stoje.

Nato je povzel besedo železniški minister Neumann, ki je uvodoma zavrnil v inozemstvu razširjene tendenciozne vesti, da so odgovodele resne akcije, in je ugotovil, da je rešila služba funkcionirala brezhibno in da so zdravniki in železniško osebje izvršili nadčloveško delo. Vzrok železniške nesreče je po mnenju ministra iskati v modernizaciji varnostnega sistema, ki je še v teku in ki bo najmoderneje konstrukcije. Po predpisih je bila kontrola kretinice poverjena dvema osebama. Nastavljen je tudi poseben nadzornik kretinice, ki nima nobenega drugega posla. Železniška direkcija v Brnu je, še preden je bila izločena varnostna naprava, pisмено opozorila na to dejstvo. Minister je izjavil, da noče preiskavati vprašanje krivde, v kolikor se tiče železniških nameščencev. To je stvar sodišča. Vsekakor pa je postajateljčnik v Zajechi nedolžen. Nadzornik kretinice je bil telefonično javil, da so kretinice pravilno postavljene. Oba železniška nameščena, ki sta po dosedanjih preiskavi na po lastnem priznanju kriva nesreče, sta že 16 let v službi, ki sta jo vedno izvrševala

brezhibno. Ne preostaja drugega, kakor izvajati konsekvence iz vzroka nesreče ter povečati po dosedanjih izkušnjah varnost na železnicah. Prometni nameščenci so tudi samo ljudje, kakor drugi, z vsemi človeškimi napakami in slabostmi. Dokler bo nemogoče mehanizirati ves prometni režim, bo obstojala nevarnost železniških nesreč. V primeru s čehoslovaskimi železnicami so nemške železnice mnogo bolj izgrajene in vendar so se tudi v Nemčiji v zadnjih mesecih dogodile hude železniške nesreče. V času kratkega obstoja Čehoslovake ni bilo mogoče doseči v tehnični izgraditvi železnice idealne stopnje, ker bi bili za to potrebni ne milijoni, temveč milijarde. Pa tudi pri absolutni izpolnitvi vseh prog bo železniška uprava vedno še navezana na človeško pomoč. Vedno bo obstojala nevarnost, da bo en sam napaden gib lahko povzročil nesrečo. Po govoru prometnega ministra se je razvila debata, katere se je udeležilo več govornikov. Vsi so naglašali, da je treba izvajati konsekvence in kar najbolj izpopolniti železniško-prometne naprave.

Brno, 13. septembra. g. Števílo smrtnih žrtev železniške nesreče na Moravskem se je zvišalo na 24. Zdravstveno stanje nekaterih ranilcev je še vedno zelo opasno.

Nova bolgarska vlada

V Sofiji so sestavili novo vlado. Rešitev vladne krize se je tedaj našla, skoro da prej nego se je pričakovalo. Ali način rešitve ne more zadovoljiti.

Faktilčno se je obnovil režim stare vlade in tudi formalno se ni skoro nič spremenilo, saj se je zahtevala samo ena oseba v kabinetu. Sicer pa sta obe nasprotni si krili demokratske koalicije obdržali svoje pozicije in ker sta z ofenzivo pričela Burov in Cankov, se mora konstatirati, da sta doživela poraz. V vladi je ostal Vikov na poziciji vojnega ministra, kakor je bil v starem kabinetu in to pomeni največ. To pomeni, da ostanejo zveze med makedonstvujuščin v vlado kakor so bile in da tudi nova sofijska vlada ne bo niti hotela niti mogla ugoditi francosko-angleški intervenciji.

Rešitev sofijske krize se tolmači z nekih strani kot provizorna. To je morda pravilno s stališča Burova in Cankova, ker bi mogla upati, da se jima bo prihodnji ofenzivni sunek zoper nasprotnike boljše posrečil. Ali stvarno pomeni precej definitivno rešitev. Zakaj makedonstvujušči in njihovi ekspozenti v vladi in vojski se bodo mogli za bodoče še bolj pripraviti. Zdej so se jim razkrile karte nasprotnikov; pokazalo se je očitno, kateri so njihovi nasprotniki in kolika je njihova moč. Makedonski odbor je mogel dobiti spoznanje, kaka nevarnost mu preti. Pod vtisom tega spoznanja bo nedvomno notranja borba med obema sovražnima frakcijama ponehala in komitet se bo mogel z večjo energijo in pripravljenostjo upreti nasprotnim načrtom. Ako tedaj računata Cankov in Burov, da bosta mogla prihodnji svoj napad bolje pripraviti, se bosta gotovo vstela, zakaj nasprotniki bodo še mnogo bolj pripravljene.

Zdi se pa, da sta ta dva moža morala kapitulirati že sedaj pred spoznanjem, da sploh ne moreta uspeti. Trdi se, da sta se morala ustaviti pred opasnostjo, da pride na krmilo opozicija z Malinovim. To se ne zdi verjetno, za-

kaj Malinov ne razpolaga z dovolj veliko skupino, da bi mogel v parlamentu odbijati napade vseh nasprotnikov, tudi ako bi se mu pridružil znaten del demokratske koalicije. Bržkone je bil poskus z Malinovim samo formalen, faktilčno odločitev pa so izvršili zaščitniki Vikova, ki so moral položiti na tehtnico močne argumente, o katerih kvaliteti si ni težko napraviti sodbe.

Preostane še vprašanje, kaj bo na to solucijo rekla angleško-francoska diplomacija. Jasno je, da nova vlada ne bo ustregla intervencijski zahtevi; poskušala bo bržkone z odgovorom odlašati, da se najde morda kaka srednja pot, kako se Londonu in Parizu ne bi preveč zamerila. Očividno pa krogi, ki so odločili tako rešitev vladne krize, računajo s podporo one velesile, ki se intervenciji ni hotela pridružiti gotovo upajo, da bodo mogli s pomočjo italijanske diplomacije napraviti vsaj v Londonu primeren vtis in se izogniti neprijetnim posledicam. Vprašanje je seveda, v koliko more taka kombinacija uspeti. Francija bo gotovo iskreno vztrajala na svojih zahtevah, koliko resno pa je zainteresirana Anglija, je nekoliko kočljivo. Doslej nasprotja med angleško in italijansko politiko na Balkanu niso prišla še v toliko meri do veljave, da bi mogli presoditi, kako daleč morajo sploh iti. Ako pa bi se pokazalo, da London ipak resno vztraja v skupni poziciji s Parizom, potem bi pač Rim ne mogel triumfirati in v tem slučaju bi ostala rešitev sofijske vlade za res samo provizorna.

Iskanje Amundsena definitivno opuščeno

Rim, 13. septembra. d. Kakor poročajo „Agenzia Stefani“, so polzvedovanja, ki so jih podvela ledolomilec „Krasin“, parnik „Braganca“ in ribolovci „Holland“, po Amundsonu, ostala brezuspešna. Ker so atmosferske razmere za polzvedovanja v zraku neprimerne, se bo „Braganca“ v prihodnjih dneh vrnila. „Clitta di Milano“ bo stredi septembra zapustila Spitzberge in se vrnila v domovino. Tudi „Krasin“ bo opustil nadaljnja polzvedovanja.

Naši kraji in ljudje

Dva vnuka Leva Tolstega v Jugoslaviji

Huda povojna leta z boljševisko revolucijo so razkopala tudi potomce velikega Leva Tolstega po vsem svetu. V Jugoslavijo je usoda privedla rodnega pisateljevega sina Ilije Lvoviča, ki je istotako književnik in se nahaja v Ameriki. Njegova žena s hčerko je dalje časa živela v Novem Sadu, dokler ni dobila podpore od češkoslovaške vlade in se preselila v Prago.

V Jugoslaviji sta ostala še dva sinova Ilije, odnosno vnuka Leva Tolstega. Prvi je Ilija Ilić ki živi z ženo in sinom v Vrhu, kjer je zaposlen kot trgovski agent, ker nima nikakih drugih dohodkov; drugi je Vladimir Ilić, ki je dovršil agronomsko fakulteto v Beogradu ter služi v Tetovu kot dnevničar pri skladišču nepredelane tobačne.

Ilija Ilić Tolstoj, tudi književnik, je visok blondinec s tipičnim tolstojevskim obrazom ter je zelo podoban svojemu očetu. On je dovršil v Petrogradu pomorsko akademijo, prepotoval mnogo sveta ter postal končno trgovski agent. Je poročen in se mu je v Jugoslaviji rodil sin — pravnik Leva Tolstega.

Škandali naše državne uprave

Od Mure nam pišejo: Lansko leto ob tem času smo morali ponovno ožigosati postopanje državne uprave, ki pusti izvrševati razna dela, ne da bi se obenem pobirala za kritje stroškov, in pusti čakati delavce in druge interese cele mesece na njihove breme prejeme. Tako n. pr. se izvršuje regulacija Mure gori od Radgone proti madžarski meji, seveda ne tako redno in potrebam primerno, kakor to dela sosedna Avstrija na svojem obrežju, pa vendar dela se vsaj nekaj. To bi bilo v redu. Ni pa v redu in odločno moramo obsojati, da delavci in pa kmetje-vozniki, ki privražajo na podlagi sklenjenih pogodb potrebni material, sedaj letos zopet kakor se je to godilo tudi lansko leto, že od 1. aprila pa do danes niso prejeli niti pare svojih zasluženih prejemkov. Kako si naša državna uprava predstavlja, da morejo revni delavci sedaj že šesti mesec živeti brez vsakih prejemkov, o tem si res nismo na jasnem. In kako pridejo naši kmetje do tega, da morajo sicer davke točno odrajtovati, da pa jim na drugi strani država ne izplačuje tega, kar imajo dobiti na podlagi pogodb? Kakšne pojme si naj ustvarijo ti ljudje o državni upravi, ki od državljanov zahteva točno izpolnjevanje vseh dolžnosti, sama pa svojih obveznosti ne izvršuje?

Naravno, da je glavni krivec teh nez-

služenih in naravnost demoralizirajočih razmer centralna uprava v Beogradu, ki ima v proračunu pač predvidene potrebne zneske za regulacijo Mure, ki pa jih je najbrž uporabila v druge svrhe, ker bi sicer morali biti na razpolago. Gospodje so se pač zanašali na inozemsko posojilo, s katerim je g. finančni minister več ko 6 mesecev farbal našo javnost. Sedaj, ko je to posojilo vsled brezglave politike in vsled njihov nesposobnosti padlo v vodo, pa stojijo tu kakor otroci, ki si ne vedo pomagati.

Prvovrstni škandal je, da morajo najrevnejši med revnimi, naši delavci, čakati na svojo trdo in težko delo prislužene pare od onega delodajalca, ki bi moral biti vzor vsem delodajalcem, od države.

V obrambo časti mojega brata

«Slovenec» je dne 12. t. m. v svojem poročilu o Orjunaših trdil o pokojnem Jožetu Tišlerju in o istotako pokojnem Kolarju, da sta ona izvršila justniškacijsko rudarja Pakina. Zaradi tega nas prosijo g. Rudolf Tišler iz Lije za priobčitev naslednjega pojasnila:

«Slovenec» je z njemu lasno hišensko naslado spravil mojega blagopokojnega brata v svoje zločinsko poročilo kakor da je bil moj brat kriv Pakinovega umora in navedel, da je bil znan kot eden najhujših nasilnikov. Ne glede na to, da je po vsem kulturnem svetu posebej pa pri prvih kristijanih kakršni bi morali biti tudi oni, ki pišejo «Slovenec», v veljavni pravili, da se o mrtvih ne govori ničesar slabega, je naravnost lopovski, če se mrtvim podtika stvari, o katerih se jim v življenju še sanjalo ni. Kaj takega je zmožna pač le krščanska duhovščina, ki pluje na kosti rajnikov.

Moj brat Jože je bil rojen 1895. na Vrhniki. Izučil se je pri očetu v Ljubljani, sodarstva. Kot mladenič se je seznanil z nekimi mladenki iz Poreča v Istri. Leta 1914. je moral na fronto. Dan pred odhodom na fronto se je poročil Ves čas vojne je stal v fronti odnosedno v bolnici. Med tem časom pa je prišel le enkrat na dopust. «Slovenec», očitek da je bil moj brat udeležen na Madžarskem pri prekušanju nikakor ne drži. Naravnost bedasto in zločinško pa je, kar trdi škofov list, ko pravi da je bil moj brat šef komunistične tiskarne in da si je pri tem nabral precej denarja, katerega je potem v Ljubljani zapravil. Po vojni se je moj brat res nastanil v Ljubljani. Nekaj časa je delal pri očetu, potem pa na svoje. Iz vojne se je vrnil kot popoln revež. S seboj ni prinesel drugega kot težko rano in živčno bolezen. V nekem spopadu z rusko kavalერიjo je dobil po zlati udarec s kavalerijsko sabljo, ki mu je presekala črepijo, takrat je tudi dobil možganski pretres. Trditve, da je bil

Jože pijanec, so istotako zlobno iz trte izvite. Vsa naša družina je znana kot trezna in so vsi na dobrem glasu. O Jožetu pa je znano da je še celo v družbi izpil le eno, dve čaši vina.

Res je da je bil Jože nacionalist in to iz povsem notranjega prepričanja, saj je vsa naša družina vzgojena kot nacionalna. Tudi znanega pohoda v Trbovlje se je udeležil in je bil pozneje kakor mnogo drugih Orjunašev 7 tednov v preiskovalnem zaporu celjskega sodišča. Večkrat je bil konfrontiran z znanici in prijatelji pokojnega Pakina. Konfrontirali so ga s komunisti in z raznimi pričami tako v civilni obliki kakor tudi v orjunaškem kroju. Moral je pred pričami tudi govoriti, a sodbja vseh se je glasila: «Ne, ta ni bil nič skupaj z rudarjem Pakinom». 7 tednov so se vršile temeljite preiskave, a izkazalo se je le popolna nedolžnost mojega brata. Takrat je bil dobro informiran «Slovenec» nič omenjal mojega brata, takrat je trdil, da je izvršil justifikacijo neki Zagrebčan Danes pa, po nekaj letih pa ko je moj brat že v grobu, si upa postenjaški «Slovenec» opljuvati grob pokojnika.

Kakor je vse «Slovenčev» pisanje laž, tako «Slovenec» poroča lažno tudi o smrti mojega brata. Piše da je našel moj brat smrt ob priliki nekega roparskega pohoda v Istro. Res pa je da je našel moj brat kot prava narodna žrtev ustreljen od lastnih fašistov. Že uvodom sem omenil, da je bila njegova žena doma iz Poreča v Istri. Njen oče je imel tamkaj precejšnje posestvo. Po vojni je hčer in njenega moža stalno vabil v Istro, kjer imata le izročilo 1925. Moj brat se je preselil zato leta 1925. z ženo in otroki v Istro. Smrt ga je dohitela glasom izpovedi domačih in njegovega prijatelja g. Tavčarja, ki se je na čas mudil pri njem na obisku. V neki temkajni gostilni. Ko je tam sedela družba domačinov so vstopili lastni fašisti. Moj brat jim je bil že od nekdaj trn v neti. Fašisti so izvalili oropir in v trenutku ko se je oglašal tudi moj brat, je potegnil eden izmed fašistov revolver in je mojega brata ustrelil. Zadeva je prišla pred tamkajšnje sodišče. Po splošnem običaju na tedi v tem primeru fašist-morilec izginil in italijanske oblasti so izjavile, da je storilec neznan.

Toliko sem primerom sporočiti v potrdilo vse lastnosti in do onemogočene klevete ljubljanskega občila SI S.

Rudolf Tišler, sodarski mojster, Litija.

K tragediji trgovca Vaupotiča

K našemu poročilu iz Ptuj, objavljenem dne 8 t. m. pod zaglavjem «Tragedija prevaraneža moža» nas prosi pokojnikova vdova, gosva Terezija Vaupotičeva za naslednje pojasnilo, ki ga lojalno objavljamo, ker nikomur ne smemo delati krivice: «Moj mož, rajni Anton Vaupotič, je bil dolga leta v vseh ozirih vreden trgovec, ki se je izključno posvečal rodbini in trgovini. Zadnji dve leti pa so ga trle velike gnotne skrbi zaradi splošne gospodarske krize in večjih nepričakovanih stroškov. Kakor v vsaki rodbini, se je zgodilo tudi tukaj, da so nastajali spori, ki jih je mož skušal tolažiti s piščo.

Situacija je zame nastala taka, da sem z vednostjo in dovoljenjem rajnega Antona Vaupotiča odšel z otrokom od svojega soproga in sicer z najetim avtomobilom trgovca g. Schwaba. Trditve, da sem pobegnila z dragocenošmi s pomočjo trgovskega pomočnika g. Uherleja so torej neresnične. S seboj sem mogla vzeti le skromno otročje perilo in svoje obleke, dragocenošni pa sploh ni bilo. Sredstva za otovanje mi je dala na razpolago ga. Penkova, ki je moja sestra.

Za blago, naročeno od mene, je poslal račun le en trgovec, in sicer g. Zarja, trgovec v Ptuiju. Dotično blago se nahajalo še sedaj v stanovanju. Druzi dokovi sploh nisem napravila. Po ge materi rankega sem slednimo sporčila pred odhodom, da brez mene lahko živi brez vseh skrbi in ga laz s svojimi zahtevki ne bom več obremenjevala. Smatrala sem, da mu s tem bremenim olajšam.

Po mojem mnenju je vplivalo porazno na mojega moža dejstvo, da mu je bil odpovedan lokal, kar je smatral za konec svoje eksistence in da se je naenkrat znašel med tuimi ljudmi brez sredstev, kamor popolnoma izreen morda ne bi bil nikdar prišel.

Za reguliranje ceste od Lesc do Bleda

Bled, 13. septembra

Cesta, ki vodi iz Lesc na Bled, je bila svoj čas v zelo dobrem stanju; pravočasno je bila vseljevala posipana ter so cestarji redno odstranjevali prah, ob deževnem vremenu pa blato. Seveda je bilo to nekaj lahko izvršljivo, ker je bil promet jedva za četrtino tolik kakor danes. Le tu in tam je cesto pasiral avto, izvohčki pa le malo izrabljajo, odnosno pokvarjajo cesto. Danes pa dnevno vozijo po tej cesti avtobusi, avto-takšiji, tovorni in drugi avtomobili. En sam cestar ne more obdržati ceste v normalnem redu.

Težki avtomobili rujejo vsepovsod po cesti luknje in jame, kjer se nabira prah in ob deževju blato. Te luknje bi bilo treba takoj z gramozom zadelati, prah in blato pa redno odstranjevati, kakor pač zahteva dobro vzdrževanje tako frekventirane ceste. A za to je seveda treba več cestarjev. Za pešce, ki jih le zlasti poleti na tej cesti vedno mnogo, je prava muka, kadar srečajo avtomobile, ki dvigajo cele oblake prahu, ali pa jih ob dežju oskrope od noz do glave z blatom. Ni čuda da se izletniki in turisti po možnosti ogibajo te neprimetne ceste. Z malimi stroški bi se dala od Lesc do novega mosta čez Savo izpeljati za pešce lepa pešpot, ki bi jo izletniki pa tudi drugi uporabljali zaradi krasne alpske panorame. Od mosta do Bleda pa je itak že bližnjica čez gozd desno od ceste; toda treba bi bilo to pot nekoliko regulirati. Na to opozarjamo SPD in pa privadite občine.

Nadalje je sedanja cesta na mnogih krajih za intenzivni promet ozek, zaradi klancev na ovinkih neurejen; nekatere bi bilo treba odstraniti, cesto pa na več krajih razširiti. Drugega se neznegde neizogibno. Tako se je nedavno prevrnil avto-

bus v globok jarek, prebivši železno cestno ograjo, kakor leseno preklo. Na takem nepreglednem ozkem cestnem ovinku le je avto od smrti povozil nekoga kolesarja, ki je izza ovinka pribrel naravnost pod avto. Take stvari se ne bi mogle dogoditi, če bi bila cesta pregledna in dovolj široka. Na nekaterih krajih se je ob lanskem in predlanskem deževju cesta delno podslala, a nihče ne popravlja teh, za promet nevarnih mest. Avtomobilisti, ki poznajo te slabe cestne razmere, vozijo seveda previdno, tuji pa, ki so jim neznan, ogražajo s svojim dirkanjem varnost prometa na tej cesti.

Pozivamo merodajne faktorje, da to zadevo prouče ter nedostatke v doglednem času odpravijo. Cuiemo, da nameravajo del ceste od vsakega mosta proti Bledu iz sedanjega grabna preložiti ob robu hriba, da bi rekla po solnčnem suhem terenu. A za to je treba dokajšnjih vsot, katerih pa v današnjih slabih razmerah ne bo nihče dal, zato velja to kar že obstoji, izboljšati in vzdrževati v boljšem stanju kakor doslej.

Krvna osveta zaljubljenega kačaka

Iz Kosovske Mitrovice poročajo: V planinah med Zutkovcem, Malim Lisičjem in Drenico se je odigrala te dni krvava ljubavna drama. Meseca marca t. l. se je pojavila tu kačaska četa, čije člani so bili Saban, Zepnuia, Bajram, Adem in bratje Ferizović, vsi znani kačaski krivoloki. Saban, vodja čete se je takrat zaljubil v Djuio, mlado in lepo Arnavko iz ugodne rodbine Bajrama Rame. Isto mladunko pa je ljubil tudi seljak Adem Pautović-Tupelo iz sela Lisičja, ki se je naveličal svoje prve žene. Ker je Tupelo bogat in ugleden Arnav, mu je Rame rad namenil svojo sestro.

Pred tedni se je vršila poroka, Saban, ki je bil o tem obveščen, je sporočil Tupelu, da tega ne more trpeti in da naj mu Tupelo izroči Djuio. Tupelo se grozjenj ni ustrašil in Saban ga je nedavno pričakal v zasedi ter ga prav občno obstrlil. Komaj pa je Tupelo okrevaj, je Saban sklenil ponovno maščevanje.

Pretekli torek zvečer ob 7.30 so se kačaki pod Sabanovim vodstvom utaborili pri Zutkovcu 5 km daleč od Kosovske Mitrovice, in čakali na Tupelo. Ko je Tupelo prišel v spremstvu sosedja Imera Ema, so kačaki začeli streljati in so oba usmrtili. Nato so ju preiskali in jima odvzeli 30.000 Din. Orožniške patrulje so takoj po napadu pričele zasledovati kačake, vendar se jim še ni posrečilo, da bi morilce izsledile.

Velik požar v Prvencih

Ptuj, 13. septembra

V terek zvečer okrog 22 je nenadoma izbruhnil v Prvencih blizu Ptuja velik požar. Nebo vzhodno in deloma severno od Ptuja je bilo močno ozarjeno. Po mestnih ulicah je začelo begati prebivalstvo, ki je z grozo povpraševalo, kje gori. Ptujski gasilci so bili takoj alarmirani ter so se naglo podali z avtom in svojo izvrstno motorno brigado v smeri proti požaru, kjer je pri reševanju že bilo na delu domače gasilno društvo.

Požar je uničeval krasni in obširni gospodarski poslopji uglednih posestnikov Janeza Laha in Vida Berjaka. Kolikor je doslej doganjeno, je začelo goriti v Lahovem skednju, vendar pa vzrok požara še ni znan.

Razen ptujskih gasilcev se je udeležilo reševanja 8 gasilnih društev iz bližnjih vasi. V energičnem in spretno vodenem skupnem nastopu se je požrtvovalnim gasilcem posrečilo požar omejiti, preden se je mogel razširiti na sosednje hiše. Sicer bi bila požarna katastrofa lahko strašno uničila naše lepe Prvence.

Škoda je velika, a zaenkrat še ne porobno ocenjena, kakor tudi še ni znano, v kaki meri sta oba prizadeta posestnika krita z zavarovalnico. V obeh gospodarskih poslopijih so zgoreli večinoma vsi gospodarski stroji in ostalo orodje, nadalje velike zaloge žita in sena, dočim so živinorešili voda je bila blizu, vendar pa v tako «kromni meri da so jo gasilci izskali do poslednje kaplje ko so pogasili še poslednje uničujoče plamene.

Modni predpisi za naše učiteljice

Jesen je tu. Mladina se veselo zbira na svojih učiliščih in si v svoji brezskrbnosti oskrbuje potrebne pomočke za pouk. Učiteljstvo si je nabralo novih moči za težko delo v šoli, njegov učni in vzgojni načrt čakalo izvršitve in skrbni čuvarji vzroke in panka so jim ponekod že začrtali, kako si bodo utirali težko pot. Delovna šola napoveduje zmagovalni pohod in obeta vidnih uspehov. In da se ohrani naš rod na višku moralne sile in krščanske potrpežljivosti, je podana tudi v tem pogledu nova pomoč, ki se je pojavila v čistem gorenjskem zraku, v bližini naših čudovitih planin. Tam gori nekeje je zagledala beli dan okrožnica, ki nam obeta to, kar pričakujemo resnično krščanski človek. Priobčujemo jo v prvi vrsti učiteljstvu širne Slovenije, da si jo ozleda in utisne v spomin, obenem pa tudi vsi naši javnosti v dokaz, da znajo naši prosvetni činitelji odločno reševati javno moralno.

Okrožnica je predvsem sporočila vsem šolskim upravam v dotičnem srezu, da se bo šolsko leto pričelo s 1. septembrom, da bo 3. septembra šolska maša in otvoritvena konferenca 4. in 5. septembra naj sledi razdelitev učencev in šolskih knjig. 6. sept. proslava rojstnega dne kraljevice Petra, nato še nekatera navodila za vpošiljanje zapisnikov in urnikov, nakar sledijo naslednje odredbe:

«Večkrat zavladava v kraju nesporazum zaradi nadzorstva otrok pri nedeljskih mašah. Znano je, da po ustavi nihče ne more siliti učitelja, da bi pri nedeljskih mašah nadzoroval otroke, vendar pripominjam, da za učitelja ne veljajo samo ustavna določila, ampak tudi pedagoška načela, ki nadzorstva ne oviirajo, ampak celo zahtevajo, da je učitelj povsod tam navzoč, kjer se zbira šolska mladina. Prihajajo mi od ljudstva poročila o nedostojni obleki učitelje, zahtevam, da so učiteljevi svojemu stanju dostojno oblačeni. Krila morajo sezati čez kolena. Dogaia se, da hodijo nekatere brezvestne učiteljice v čolo brez oprsnika (Busenhalter). Da je tako ravnanje posebno tedaj, ko se sklanja nad klopmi pri pregledovanju šolskih izdelkov, milo rečeno, pustečično, ni treba še posebej povdariti.

Senzacionalno! Napeto!

Prvi, posvečen junastvu zračnih herojev v vojni v napetih scenah kaže njih boje, atake in smrti!

Samotni orel

V glavni vlogah

B. Kent in R. Keane.

Na francoskem bojišču. — Najmlajši med pikoti. — Prvi vzlet in borba s sovražnikom.

Slike, ki očarajo vsakogar.

Predstave ob 4., 5/6., 5/8. in 9. uri.

Premijera ob ljudskih cenah.

KINO IDEAL.

Ako dobim še kako pritožbo o nedostojni obleki kake učiteljice v gornjem smislu, bom pri njej disciplinarno postopal in kratko priporočil oblasti da se jo odpusti iz službe.

Pripominjamo k tej groznji z odpustom iz službe, da se je nedavno že zgodil en tak slučaj. Da se razumemo: na ovadbo sleherne tertičalke bo lahko frčala iz službe ta ali ona učiteljica, ki se ne bo oblačila točno po predpisu.

Velika tombola So'ola I.

se vrši

v nedeljo 16. sept. ob 15. uri (3 uri pop.) na Kongresnem trgu.

Porota

Goljučiva štiripersna deteljica

Maribor, 13. septembra

Jesensko porotno zasedanje se danes zaključuje z razpravo o raznovrstnih goljučijah, ki jih je izvršila četvorica: Anton, Karel in France Vedlin iz Ptujke gore ter Valentin Beziak iz Čakovca. Ta četvorica je počenjala vse to, kar Nemec dobro označuje z besedo «Bauernfänger».

Obdolženci so od marca lanskega leta po raznih krajih mariborske oblasti prodajali na obroke 2 in pol odstotne obveznice državne loterijske rente za vojno odškodnino in to kot zastopniki raznih bank, posebno «Fortune» in «Jugo Fortune» v Zagrebu. V smislu dogovora s svojimi bankami so zastopniki smeli sprejemati na račun kupnine za prodane srečke, le prvi obrok in ga kot nagrado za svoj trud pridržati za sebe, dočim se je ostala kupnina odplačevala v nadaljnjih 18 enakih obrokih od 30 Din naprej neposredno pri banki. Zastopniki so morali v to svrhu pri prodaji srečk izročiti strankam prospekt svoje banke in jih natančno poučiti o njegovi vsebini oziroma pogojih plačila. Na same prospekte bi se morali podpisati, a odrezek prospekta to je naročil list s podpisom stranke poslati svoji banki, da bi ta zamogla strankam poslati položnice, s katerimi naj bi te vpošiljale obroke.

Te obveznosti so jim bile deveta briga, strankam vsega tega niso razlagali. Trdili so celo, da so pooblašeni inkasirati celo kopnino za srečke, da je s prvimi obrokom plačana cela srečka, da se denar izdan za srečke lahko vedno dvigne pri bankah, dočim so za obresti nadalje izra v loteriji da bodo denar naložili v banke na visoke obresti po 12 in 12 in pol odstotkov, stranke pa dobijo kot nagrado zato brezplačno srečke. Kupovali so tudi srebrni in zlati denar, pri čemer so ponudili za srebrno krono 5 Din in 7.50 Din, za kronske zlatnike 100 Din, a za 10kronske 50 Din. Denarja pa strankam niso izplačali, ampak obljubili so odovarjajoči znesek naložiti v banko, oziroma ga poslati po pošti, kar se na seveda ni zgodilo. Je pa še polno drugih pretevez katerih so se obdolženci posluževali v namenu izvažit ob ljudski denar. Za sprejete zneske v mnogih primerih niso izdali nobene pobotnice, ali pa so jo podvalili s krivim imenom.

Razprava proti sleparski četvorici se bo najbrž nadaljevala še jutri dopoldne, ker nastopa še mnogo prič, ki izovodeujejo zanimive podrobnosti iz sleparskega početja. Tako je eden izmed treh Vedlinovih nekaterim kmetičam prodajal namesto srečk navadne reklamne listke ter pobiral denar. Ko v nekem primeru ni dal za prejeti znesek potrdila, se je na dal'vo kupca vredno podpiral na listek: «Sprejel toliko in toliko Din», podpis: «France Uzmovič».

TVORNICI ČEVLEJEV V NIŠU

potrebuje takoj za vojaško delo

1 delavca za natzalnii stroj

(Überholmaschine)

2 delavca za ščipalni stroj

(Zwickmaschine)

Ponudbe s prepisi spričeval je takoj poslati na: Bora Ristič, tvornica obuča Niš (Srbija).

10874-a

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

VELIKA SLAVNOSTNA PREMIJERA!

Danes!

Ob pol 8. in 9. uri

Danes!

TITANIC

gigantsko mesto sanj.

Usoda dveh človeških bitij v drvečem ritmu sedem milijonskega velemeta.

V glavnih vlogah nepozabna umetnika

George O. Brien . . . John
Virginia Valli . . . Jud ta

V vzhodnem delu New Yorka, v okraju zločincev in postopačev. Med dolarškimi bogataši. — Neboščiči — sanje kamenja in jekla. — Katastrofa pri gradnji podzemne železnice. — Potop ogromnega prekoceanskega veleparnika. — Bajno ljute borbe — boksačev. — Čista ljubezen dveh mladih lepih src. —

Film, ki prešega po svoji lepoti vse dosedanje in se da primerjati zgolj s filmom »Ob zori«!!

Ta spored morate videti! Zato hitite in nabavite si vstopnice za ELITNI KINO MATICA.

Telefon 2124.

Kulturni pregled

Šestdesetletnica Otokarja Brezine

Včeraj, v četrtek, je praznoval šestdeseti rojstni dan češki pesnik Otokar Brezina. metafizik in himnik, znan po svoji tehtnosti in pmenu daleč preko meje svoje domovine.

Sodobna Evropa ima dva pesnika te smere — Francoza Claudela in Čeha Brezino (s pravim imenom Jelavaga); tretjega duha te vrste hrani Indija. To je Bengalec Tagore.

Ko je Tagore l. 1914. prejel Nobelovo literarno nagrado in je njegovo ime zaslovelo širom sveta, so začeli literarni kritiki takoj vzporejati z njim Brezino; in to je letos slavil svojo šestdesetletnico Paul Claudel, se je povodom razmišljanja o njegovih metafiziki mnogo razpravljalo tudi o metafiziki Brezine. Vsi trije, Tagore, Claudel in Brezina so si sorodni po duhu in načinu izražanja, vsi trije stojijo v kaosu sodobnega materializma kot oznanjevalci boljega in lepšega življenja.

Brezina je nastopil v češki literaturi ob času Češke moderne, t. j. približno ob istem času kakor nedavno umrl Antonin Sovo in še živeči Viktor Dyk. Njihova skupnost je obstajala samo v času; po smrti literarnega udejstvovanja so bili zelo različni. Dočim je

bil Sovo realist, Dyk pa žgoč ironik in satirik, je ostal Brezina ekstatik. Težične njegovega pesništva je bilo v metafiziki. Zato je njegova visoka pozicija še danes dostopna samo izvoljencem, ki poznajo pesnika od prvih začetkov do zadnjega je napisal.

Literarni početki Brezine segajo nazaj v njegova šolska leta. Takrat je pisal novele in ertice. Doba njegovega visokega ustvarjanja pa sega prav za prav samo od l. 1895. do 1901. Zaporedoma so zšle knjige: Taine daljeve, Svitanje na znanadu, Vetri d polov, Stavbarji bramov in Roze. L. 1903 je izšla še zbirka esejev »Godbja virov«.

Brezinova dela je ilustriral sloviti František Rilek, ki pomeni v češki unodabljajoči umetnosti približno toliko kolikor Brezina v literaturi. Brezinov literarni pomen je velik. Danes imajo njegova dela v prevodu vsi civilizirani narodi. Slovani smo med njimi dobro zastopani. Pri Slovenih so prevajali Brezino dr. Lah, Fran Albrecht in Igo Gruden. Prevodi so izšli deloma v »Ljubljanskem Zvonu«, dalje je Brezina preveden v ruščino, poljsko, srbohrvaščino in bolgarščino. Njegove pesnitve pa imajo tudi Francozi, Angleži in Svedji.

Češi predlagajo letos Brezino za Nobelovo nagrado. Primerjajmo nagradence zadnjih let z Brezino moramo reči, da bi bil največ dostojen nosilec tega zaslužnega odlikovanja.

Domače vesti

O ljubi pendrek, udari „Jutro“!

Prijatelji nam piše:

Te dni sem slučajno vzel v roke mariborsko glasilo SLS in dr. Korošca „Slovenskega gospodarja“ z dne 30. avgusta ter sem v njem zasledil poročilo o nekem shodu SLS v Zavodnji pri Sošanju dne 26. avgusta. Na tem shodu je baje govoril obl. poslanec gospod Ovcar, ki tudi figurira kot tajnik SLS v Mariboru. Sprejeta je bila resolucija, v kateri zborovalci med drugim „zahtevajo, da vlada z vso odločnostjo nastopi proti protidržavnim elementom in zatire vse časopise, ki piše protidržavno in protislovesno ter nas sramoti pred svetom“. Katero časopisje je s tem mišljeno, se seveda na dlani, saj je tudi Koroševa karikatura v „Jutru“ bila — protislovesna.

Začuden sem se pri čitanju tega poročila vprašal: ali sta oba slovenska oblastna odbora tako brez moči, da njuno prokletstvo nad „Jutrom“ in drugimi naprednimi listi ni prav nič učinkovalo? „Vsemogočna“ organizacija SLS, ki se je vpregla v akcijo za zatiranje naprednega časopisja, je doživela tak ljubi, da sedaj klerikalci kličejo na pomoč dr. Korošev pendrek, ki naj s silo zatire napredno časopisje!!

To popolnoma dolikuje stari borcem za svobodo in demokracijo in zlasti za svobodo tiska. Korošev pendrek kot zaščitnik SLS proti naprednim listom — to je res originalna ideja.

* Sprejem angleške mornarice v Splitu. V splitsko pristanišče so predvčerajšnjim prispeli podmornici „Hrabri“ in „Nebojša“, pet torpiljark in dva minonosca, ki bodo sprejeli skupino angleške sredozemske vojne mornarice. Plovili bodo angleški eskadri do Makarske naproti ter jo bodo spremljali v Split in pozneje v Šibenik. Angleška eskadra bo ostala v Splitu do 25. t. m.

* Z naše univerze. Rektorat univerze v Ljubljani tvorijo v študijskem letu 1928-29 rektor prof. dr. Milan Vidmar, prorektor prof. dr. Rajko Nahtigal in univ. sekretar dr. Matej Smalc. Dekan filozofske fakultete bo izvoljen v oktobru, prodekan je prof. dr. Karel Ozvald; dekan juridične fakultete bo izvoljen v oktobru, prodekan je prof. dr. Aleksander Bilimović; dekan medicinske fakultete je prof. dr. Alfred Serko, prodekan prof. dr. Janez Plečnik; dekan tehniške fakultete je prof. ing. Viktor Goštaut, prodekan ing. Jaroslav Förster; dekan teološke fakultete je prof. dr. Ujčič, prodekan prof. dr. Franc Grivec. Univerzitetno sodišče tvorijo prof. dr. Rado Kužel, prof. dr. Ivan Prijatelj, prof. dr. Alfred Serko in univ. sekretar dr. Matej Smalc. Zimski semester traja od 1. oktobra 1928 do 27. januarja 1929. Inskripcija traja od 1. oktobra do 9. oktobra. V poletnem semestru 1928 je bilo na naši univerzi 1152 rednih in 21 izrednih slušateljev, med njimi 104 redne in 7 izrednih slušateljic. Filozofska fakulteta je imela 248, juridična 278, medicinska 65, tehnična 42, teološka 90 slušateljev.

* Sprejem v naše državljanstvo. V državljansko zvezo naše kraljevine so sprejeti: gospodinja Elizabeta Winter v Gaborju pri Celju, gostilničar Franc Štikler v Mariboru in trgovec Adam Glockner v Ozlju.

* Italijanska torpiljarka v naših vodah. Ko je v torek popoldne parobrod Jadranske plovidbe „Kozjak“ plovil iz Zlarina v pristanišče Prvič, je kapetan nenadoma opazil neko torpiljarko, ki je naglo plovila proti svetilniku Tjašnica. Kapetan „Kozjak“ je odredil, da se torpiljarka pozdravi z zastavo, s torpiljarko pa ni bilo odzdrava. Torpiljarka, ki je imela italijansko zastavo, je z veliko naglico odplovila proti Italiji. V Šibeniku na ta vest vzbudila veliko senzacijo. Vse se vprašuje, zakaj je torpiljarka prišla v naše vode. Zadeva je prijavljena našemu vojaškemu oblastvu.

* Split dobi italijansko gledališče. Mlajanski erar je kupil v Splitu ob Marmontovi cesti na najlepši točki mesta novo poslopje, kjer bodo nastanjena vsa italijanska društva. V dosedanjih prostorih „Gabinetto de lettura“ pa bo po zimi gostovala italijanska operetna in dramska družba.

* Mariborski oblastni odbor je dovolil za popravilo mostu na Polzeči kredit 150.000 Din, za zgradbo ceste Ziče-Spharč 41.000 Din, za most v Pristavi pa 25.000 Din. Za regulacijo hudournikov Gornje Meže se proučujejo najprej načrti.

* Oraznov dijaški dom v Ljubljani. V zimskem semestru 1928/29 bo sprejetih v Oraznov dijaški dom v Ljubljani 50 stanovalcev (prosto stanovanje, kurjava, razsvetljava). V prvi vrsti se sprejmejo ubožni slušatelji tukajšnje medicinske fakultete, prednost pa imajo po rojstvu nezakonski prosilci. Ako bi potem ostalo kaj prostih mest, se bodo sprejeli revni slušatelji ostalih fakultet. Prosilci naj opremijo svoje prošnje z izpričevili (o višjem tečajnem izpitu, odnosno o kolokvijih in o državnih izpiti) ter z ne nad leto starim izpričevalom ubožnosti, ki naj bo potrjeno od županstva, davčnega urada in glede eventualnih zemljišnih bremen od sodišča. Tako opremljene prošnje je treba vložiti najkasneje do 8. oktobra t. l. pri upravnem odboru Oraznovega dijaškega doma v Ljubljani (univerza).

* Zanimiv tiskovni proces v Beogradu. Pred okrožnim sodiščem v Beogradu se je prošlo sredo vršila obravnava proti Jaši Prodanoviću zaradi nekega članka, objavljenega v beograjski „Republiki“. Prodanović je bil po daljši obravnavi od obtožbe oproščen. Inkriminkirani članek se je bavil z ustanovitvijo „četrte partije“. Obtoženec

je v svojo obrambo poudarjal, da s tem člankom ni žalil kralja, marveč je pisal le proti režimu. Sodišče je to obrambo odobrilo.

* Poplavne znamenje z zvišano vrednostjo se vzamejo iz prometa. Ministrstvo pošte in brzojava je odredilo, da se vzamejo iz prometa poplavne znamenje z zvišano prodajno vrednostjo: 0.25 + 0.25, 0.50 + 0.50 in 1 + 0.50. Pošte teh znamk ne bodo več prodajale. Znamke, ki so že v rokah občinstva, pa se lahko uporabljajo ali zamenjajo do konca septembra 1928. Zamenjajo se pa samo za druge znamke in vrednotnice, a ne za denar.

* Šole v Sarajevu zaradi škrlatice zaprte. Zaradi epidemije škrlatice, ki se je v Sarajevu močno razširila, so bile vse tamkajšnje osnovne šole do nadaljnjega zaprte.

* Nedeljski pouk na obrtno-nadaljevalnih šolah je tisto mučno vprašanje, ki ga je treba že vendar enkrat rešiti. Lani so obrtni faktorji v Ljubljani napravili korake, da bi se to zlo odpravilo in da bi se vršil pouk samo ob delavnikih. Niso uspeli, ker so se zgnili šole potem, ko se je šola že pričela in ni bilo več mogoče izpreminjati urnikov. To pa še posebno zaradi tega, ker so te šole nameščene na že itak prenatrpanih osnovnih šolah in so zato učne sobe le malokdaj na razpolago. Pač pa se je z merodajne strani dalo ugotoviti, da se bo to preuredilo v letošnjem šolskem letu. Dolej pa se ni storilo še nič in vse kaže, da bodo tudi letos morali ubogi vajenci žrtvovati edini prosti dan v tednu, kar je gotovo nečloveško. Ali naj bo obrtni učence tista edina para, ki mu ne gre pravica, da bi se vsaj enkrat v tednu pošteno umil in oddahnil od dela, ki se vrši dostikrat še pozno v noč in večino v zatohlih prostorih? Toliko se dandanes govori o ljudski higieni, o potrebnem nedeljskem odmoru, za obrtnega valenca pa menda vse to ne velja, ker se očitno ne smatra za človeka vredno bitje. Ali smo res že tako daleč, da bo treba poklicati na pomoč Društvo za varstvo živali?

Cene v izlozbah

Vam povedo, da ne morete kupiti cenejšo in obenem tako lepo obleko, perilo, čepico, nogovnice itd. kakor pri

tvrdki: 196

A. Presker, na Sv. Petra cesti.

* K poročilu o velikem požaru na Bledu, ki ga je prineslo „Jutro“ 9. t. m. nas prinesejo gasilno društvo za naslednje pojasnilo, odnosno dopolnilo. Le resnici na ljubo, ne da bi si hoteli prisvojiti kako prvenstvo in ž njim posebno pohvalo, ugotavljamo, da je bilo od gasilnih društev prvo na mestu požara podpisano društvo in je za vasčani, ki imajo svoje cevi, prvo položilo dve cevi. Nadalje so prispela na mesto požara še naslednja društva po redu: Rečica, Zasp, Gorje, Mlino, Boh, Bela in Ribno. Zaduži dve nista stopili v akcijo, ker je bil požar že ugašen in lokaliziran. Podpisano društvo je imelo položeni dve cevi, dočim ostala po eno cev. Vodstvo požara je bilo v rokah zveznega staroste Jos. Turka, ki se mu na oddihu na Bledu in tov. župnega načelnika. Vsa gasilna društva brez razlike so z enako vneto in prizadevanjem prispevala na pomoč nesrečnim posetnikom, da jim ohranijo kolikor največ mogoče na njihovem premoženju. — Gasilno društvo na Bledu.

* Loterija Jugoslov. Matice. (Nadaljevanje.) 100 zračnih cev za kolesa so zadele srečke št. 30, 70, 71, 449, 973, 989, 1378, 1806, 2634, 3086, 3316, 3498, 3505, 3511, 3561, 3991, 4106, 4107, 4506, 5374, 5998, 6029, 6557, 6944, 7356, 7398, 7603, 7789, 8501, 8939, 8973, 9635, 9960, 9961, 10412, 10500, 10881, 10977, 10978, 10986, 11194, 11259, 11260, 11262, 12238, 12239, 12341, 12490, 12693, 12694, 12935, 13486, 13680, 13742, 13743, 13744, 16000, 16047, 16048, 16082, 16453, 16458, 16459, 17127, 17129, 17378, 18382, 18383, 18385, 18829, 18830, 19314, 20389, 21496, 22652, 22654, 23065, 23066, 23071, 23074, 23425, 23761, 23985, 23986, 24482, 24620, 25165, 25404, 25405, 26000, 26341, 26520, 27204, 27305, 27468, 27576, 27577, 28319, 28576, 29589, 100 pump za kolesa srečke: št. 181, 1377, 1586, 1587, 1911, 1994, 2485, 2545, 2899, 3013, 3097, 3545, 3728, 3729, 3730, 3944, 5015, 5025, 5055, 5064, 5213, 5220, 6082, 6084, 6089, 6286, 6635, 6636, 7602, 8421, 8617, 9336, 9337, 9639, 10388, 10688, 11029, 11626, 11894, 12090, 12957, 13188, 13482, 14015, 14017, 14247, 14248, 14470, 14471, 14492, 14629, 14702, 14998, 15004, 15309, 15579, 15642, 15750, 16420, 16421, 16424, 16522, 16523, 16916, 16918, 17227, 17892, 17893, 17894, 18205, 18210, 18384, 18655, 18658, 19007, 19799, 20130, 20405, 20657, 20672, 20752, 20870, 20871, 21257, 21261, 22540, 23069, 23070, 23110, 23426, 24143, 24563, 26451, 26919, 27205, 27529, 29468, 29469, 29534, 29572

Kdor je zadel kak gornji dobiček, naj pošlje svojo srečko Jugoslovnski Matici v Ljubljani, Selenborgova ul. 7-II in naj navi naslov, na katerega naj se mu pošlje dobiček.

* Da ne bo zamenjave. O. A. Samsa, zidarski pomočnik iz Velikih Lašč, sedaj zaposlen v Ljubljani, nas prosi za pojasnilo, da ni v nobeni zvezi s Samsom, ki se večkrat imenuje v zvezi s sedanjo afero „Orimec“.

* Naša emigracija v južni. Po statističnih podatkih izseljeniškega komisariata v Zagrebu se je izselilo iz naše države v juniju 1218 izseljenec, torej 151 več, nego v juniju lanskega leta. Od 1. januarja do konca junija se je izselilo v prekmorske države 10.650 izseljenec, torej 8 manj nego v istem razdobju lanskega leta. V juniju se je izselilo iz Slovenije 202, iz Dalmacije 166, iz Srbije 82, iz Bosne in Hercegovine 21, iz Črne gore 13 izseljenec.

Samo še danes ob 4. in pol 6.
predvajamo razkošni veeilum

V vrtincu ljubavi

v glavnih vlogah ljubavni trio
H. THIMIG, IGO SYM, E. VEREBES
in čarobno lepa FAY MARBE.

Hitite in ogledite si harmonijo lepote,
bogastva, ljubezni in mladosti v tem
lepem filmu.

Zvečer ob pol 8. in 9. uri
slavna premijera gigant-
skega veeiluma

TITANIC

Telefon 2124.

Elitni kino Matica.

Od teh je bilo 60 odst. kmetovalcev. Največ jih je odšlo v Kanado in sicer 443, v Ameriko jih je šlo 373, v Argentino 178, v Urugvaj 98, v Avstralijo 39 itd. Vrnilo se jih je v juniju 286, od 1. januarja do konca junija pa 2343. Lani se jih je vrnilo od 1. januarja do konca junija 1898.

* II. kongres Zveze fotografirskih združenj v Ljubljani bo 18., 19. in 20. t. m. zbral večino fotografirskih iz vse države, da se posvetijo o aktualnih vprašanih svoje obrti, zlasti pa da ukrenejo vse potrebno proti brezpravnim obrti in krošnjarenju na škodo pravih fotografirskih. Kongres se bo pričel 18. t. m. s spremljevanjem gostov na kolodvoru in s pozdravnim večerom ob 20. v hotelu Union. Ob pol 10. uri 19. t. m. bo glavno zborovanje SFU v hotelu Union s pozdravom predsednika Pokrajinske zadruge fotografirskih za Slovenijo, poročilom zveznega odbora, poročilom o zveznem glasilu, sklepanjem o prihodnjem zveznem kongresu in s slučajnostmi. Ob 13. bo skupno kosilo v restavraciji Zvezda, ob 15. ogled Ljubljane in okolice, ob 20. pa banket v hotelu Union. Zadržni dan, 20. t. m., je namenjen izletom in odhodom. Posetniki kongresa imajo 50% popusta na železnici in sicer tako, da kupijo na odhodni postaji celo karto in jo dajo žigosati, da je veljavna tudi za povratek. Ker bo kongres največjega pomena za ves stan, ki se zaradi splošnih gospodarskih razmer nahaja v največji krizi, bo udeležba gotovo polnoštevna vsaj iz Slovenije. Kdor se kongresa udeleži, naj takoj javi Pokrajinski zedruški fotografirskih za Slovenijo v Ljubljani svojo udeležbo in pa, za katere dni želi prenočišče. Dne 18. t. m. bo na glavnem kolodvoru v Ljubljani pri vsakem vlaku pričakoval udeleženec član ljubljanske organizacije z napisom „Foto“ na bellem traku na levem rokavu

**RAZSTAVA
TISK**

LJUBLJANSKI VELESEEM

7.—21. OKTOBRA

* Prekmurci, zlasti kmetijski delavci se v vedno večjem številu podajajo v tužno s trehobuh za kruhom. Tako je te dni odpotovalo v Argentino 43 fantov, mladih mož in deklet iz Murske Sobotice. Ti bedni izselenci potujejo preko Zagreba v Hamburk, kjer se bodo vkrcali na izseljeniško ladjo. V Nemčiji je zdaj še okrog 400 sezidkih kmetijskih delavcev iz Prekmurja. Ti ljudje se bodo vrnili domov v pričetku prihodnjega meseca.

* Nova električna centrala v Samoboru. V soboto popoldne bo v Samoboru na svečan način odprta nova mestna električna centrala.

* Smrtna avtomobilska nesreča. Na Paromlinski cesti v Zagrebu je predvčerajšnjim avtomobil invalidske zadruge, ki ga je vozil sofer Rafael Krušič, povozil 4letnega dečka Stanka Sešino. Kakor izjavljajo očevci, se je deček igral ob cesti ter je pri tem v trenotku, ko se je blizal avtomobila, skočil na cestišče. Blatnik avtomobila je dečka zadel v glavo. Sofer nesreče ni mogel preprečiti. Deček, ki je krvavel iz ušes, ust in nosa, je ostal na mestu mrtve. Sofer Krušič je bil v svrlo preiskave aretiran.

* Zaradi špijonaže leto dni leče. Pred sodnim stolom v Osijeku se je predvčerajšnjim vršila kazenska obravnava proti tamkajšnjemu fotografu Gjuri Horvatu, ki je v Pečuhu prevzel nalogo in tudi nagrado za to, da bi iz Jugoslavije poročal o vojaških tajnah. Policija je našla pri njem pismo, v katerem so bila navedena vprašanja, na katera naj bi odgovarjal Horvat je bil obsojen na eno leto težke leče.

* Vojaška straža ustrelila neznanca. Skozi Vrata pod Triglavom je prišel te dni reznan mož, katerega je vojaška straža

priglasila in odpelala proti Mojstrani. Neznanec je izjavil, da se piše Jože Cuder, legitimacije pa ni imel. Pri slapu Peričniku je začel neznanec bežati in vojaki, ki ga je vodil, je oddal nanj več strelcev; en strel ga je zadel v hrbet, zgrudil se je mrtve na tla.

* V Drini utonila dva splavarja. Sarajevska Delavska zbornica je prejela obvestilo, da sta v reki Drini utonila dva delavca tvrdke Varga, Smil Borovčić in Sačir Sobol. Bila sta zaposlena na splavu, ki sta ga vodila po Drini navzdol. Zaradi sumka ob neko skalo sta splavarja padla v reko in utonila. Soba zapuščala vdovo in petero nepreskrbljenih otrok. Delavska zbornica je protestirala proti temu, da se za splavarje uporabljajo ljudje, ki ne znajo plavati.

* Grozna železniška nesreča se je v sredo zvečer pripetila v bližini Sremske Mitrovice. Beograjski brzovlak je naletel na kmečki voz, ga popolnoma zdrobil, seljaka Živana Nedeljkovića in Mijo Čikota, ki sta se nahajala na vozu, pa grozovito razmesaril. Seljaka sta se vračala iz mlina s teško natovorenim vozom preko železniškega tira. Zatravnica na eni strani ni bila spuščena, ker je bila pokvarjena, dočim je na drugi strani bila zatravnica dol, česar pa v mraku nista opazila. V tem je prišel brzovlak in nesreča je bila neizogibna. Na kraj nesreče je prišla sodna komisija, da ugotovi vzrok in obseg nesreče. Brez dvoma zadene krivda v znatni meri tudi železniško direkcijo, ki je pred mesecem dni reducirala paznika te zatravnice.

* V prepiru ustrelil svojega nasprotnika. V Stankovcu pri Šibeniku je logar Anton Bevk v jezli ustrelil svojega nečaka Gjura Miletića, ki se je smrtno zadet zgrudil na tla. Par ur pozneje je izdihnil.

* Pobegnil iz sodnega zapora. V Kranjski gori je pobegnil iz sodnega zapora v noči od 11. na 12. t. m. Janko Dimić, rojen leta 1885. v Bučiji, srez Gospić, pristojen v Osijek. V zaporu je bil zaradi sleparstva s hazzardnimi igrami.

* Družbi sv. Cirila in Metoda sta darovala g. veliki župan dr. Vodopivec in soproga v počastjenju spomina direktorja Poštne hranilnice g. dr. K. Šavnika 200 Din. Hvala! 1611

* Udeležite se velike skupščine Družbe sv. Cirila in Metoda v nedeljo 16. t. m. v Novem mestu. Odhod ljubljancov ob pol 8. uri jutraj. 1611

* Proslava 10letnice miru in obstoja države SHS v Zvezi vojnih tovarišev. Pozivamo vas, da se udeležite bojne igre od tovariša Iv. Matičiča »Kalvarija« v Mladinskem domu na Kodeljevem (zuraj), od vojne bojnice pet minut oddaljeno, in sicer to soboto in nedeljo, vsakikrat ob 20. uri. Opozorjamo vas istokot, da bo odkritje spomenika padlim žrtvam v nedeljo 16. t. m. v Polhovem gradu. Posebno na vašo goreenje na slavnost odkritja veličastnega spomenika v Škofji Loki 7. oktobra. Tovariši mariborske oblasti pa naj posetijo vprizoritev igre »Kalvarija« 6. in 7. oktobra v Smartnem ob Paki. Občni zbor in sešatek delegatov ZSV pa bo le to 2. decembra pri tovarišu Rozmanu, Sv. Petra cesta 85, v Ljubljani. — Glavni odbor ZSV v Ljubljani. 1609

* Obledelo obleke barva v različnih barvah in plisiru tovarna JOS REICH.

* Udeležnikom občnega zbora Pokrajinske zveze društev hišnih posetnikov za Slovenijo v Celju 16. t. m. je dovoljena polovična vožnja po železnici. Dotične legitimacije se dobe pri vseh društvih hišnih posetnikov. Udeležiti se lahko vsak član. 1610

Iz Ljubljane

* Armijski komandant general Matić v Ljubljani. V sredo zvečer je prispel iz Zagreba v Ljubljano poveljnik IV. armije general g. Svetozar Matić. Na kolodvoru ga je sprejel poveljnik Dravske divizije general g. Milan Nedić. Tekom včerajšnjega dne je armijski poveljnik inspiciral vojaške enotice ljubljanske garnizije.

* Razstava živali društva ZOO ostane odprta samo še danes in jutri popoldne ter v nedeljo ves dan. Društvo prosi ravnatelstva in upravitelstva šol, da to upoštevajo in uredijo obisk razstave za te dni, ne pa za dneve, ki so jim bili javljeni.

* Českoslovnski obec v Lublan. V soboto, 15. t. m. o osmih ve Zvezde vzpomenem skrovne ale srčne pomatki zensulch vynikajících rodáků, mistra Janačka a Sovy. Učast členu budíž dostojna tohotu večera. Českoslovanci! Přistupajte za členu floslovanskou-českoslovnsku Ligu v Lublan. Přijímásky na dopisnici!

* Avtobusni promet Splošne maloželezniške družbe d. d. v Ljubljani. Splošna maloželezniška družba d. d. p. n. občinstvu vlijudno naznanja, da si je nabavila 2 avtobusa in otvorila avtobusni promet na progi Viš (cerkev) do Ježice (Savski most). Redni promet se vrši do preklake vsake pol ure. Prosi se, da občinstvo vstopa in izstopa samo na postajališčih ki so: Smer glavna pošta-Ježica (sav. most): Glavna-pošta-Bavarski dvor - Sv. Krištof - Mitnica - Brinje-gostilna »Urbanček« — gostilna »Ruski car« — gostilna »Aleš« in Savski most. Smer Glavna pošta - Viš (cerkev): Glavna pošta-Kongresni trg - Rimska cesta - Tržaška cesta - Mitnica - Milarna - Viš (cerkev).

* Dinarski dan Jugoslovnske Matice. Dinarska zbirka na korist Jugoslovnske Matice po ljubljanskih ulicah dne 8. t. m. znaša skupno 24.278.55 Din, 3.60 Kč, 3 S. 1.50 M in 1.20 lire. Dobiček zabavne prireditve v »Zvezdi« trenutno še ni ugotovljen ter se bo naknadno objavil. Vendar pa izreka Jugoslovnska Matica že sedaj svojo najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so z besedo ali dejanjem pripomogli do tako lepega gnetega in moralnega uspeha vseh prireditve. Svojo posebno zahvalo na izreka poštvovalnim akademikom in srednješolcem, vsem sodelujočim gospeim, gospodom in društvom, vsem gg. trgovcem in drugim, ki so s svojimi prispevki pripomogli do tako dobrega gnetega uspeha prireditve in slednjič vsem uradom, zlasti mestnemu ma-

gistratu za vso izkazano naklonjenost in razumevanje. Iskrena hvala!

* Velika tombola Sokola I. Kakor smo že poročali, je kot prvi glavni tombolski dobiček nevestina oprema, ki je razstavljena v izložbi veletrgovke J. C. Mayer in vzbujala veliko zanimanje. Kakovost blaga je najboljša in kdor bo prigrabil ta dobiček, bo imel lep spomin na Sokola. Ostali tombolski dobitki so naslednji: prvovrstno možko kolo, gramofon, kompletna kuhinjska posoda, stenska ura, kompletne smuči s palicami, vreča moke, otroški voziček, moška in ženska obleka. Vsi ti dobitki bodo razstavljeni in je cenjenim igralcem dana prilika, da se prepričajo o vrednosti dobitkov, pri katerih se je oziralo le na prvovrstne izdelke. Računamo na lepo udeležbo od strani cenjenega občinstva in še posebej opozarjamo na koncert godbe Sokola I., ki se bo pričel ob pol 15. uri pred pričetkom tombole. V nedeljo 16. t. m. na Kongresnem trgu je vsak svoje sreče kovač. 1600

* V carstvu vsemirja. Ker vlada za to poučno filmsko predvajanje ZKD med našo publiko in šolsko mladino ogromno zanimanje, bo pridelala ZKD s tem filmom tri predstave, in sicer: Prva bo v soboto 15. t. m. v prostorih kina Matic in se bo pričela točno ob 14.30 uri. V nedeljo 16. t. m. pa bosta na sporedu dve predstavi, in sicer se bo pričela prva točno ob 10.30 dopoldne v kinu Ideal, druga z istim sporedom točno ob 11. uri dopoldne v prostorih kina Matic. Občinstvu je na ta način dana možnost, da pride prav sigurno do potrebnih vstopnic in si ogleda vsakdo spored ali v kinu Idealu ob pol 11. uri ali pa ob 11. v kinu Matici. Na to novo uvedeno posebnost, ki je zgolj v korist publike, ki želi obiskovati kulturno poučne prireditve ZKD, opozarjamo občinstvo prav posebno. Blagajni bosta odprti v obeh kinematografih pol ure pred začetkom predstave.

* Policijska kronika. Aretirani so bili: 1 zaradi suma umora, 1 zaradi soudeležbe pri tatvini kolesa, 1 zaradi zasledovanja v policijskem dnevniku, 1 zaradi postopanja, 1 zaradi prijanosti in razgrajanja, 1 zaradi nedostojnega vedenja.

* Tatvine. Na Rimski cesti je bilo ukradeno Filipu Keršiču kolo znamke »Styria«, vredno 1500 Din. — V Rožni dolini je bilo ukradenih iz sobe pekarnskih pomočnikov Vinka Kralja in Antona Lazarja več stvari, med njimi 1 sportna obleka, 1 Penkala-pero 1 glavnik, 1 električna svetilka in 1 žepni nož v skupni vrednosti 1090 Din. — V Langusovi ulici št. 23 je bilo ukradenih Gizeli Pavšičevi 180 Din. — V Hradeckega vasi št. 28. je bilo ukradenega z vrta Leopoldine Škerjančeve več perla v skupni vrednosti 300 Din. — Na Kodeljevem je nekdo odnesel iz hiše Aleksandra Jurčenka orodja v vrednosti 68 Din. — V parku pred sodiščem je bila ukradena Prancetu Boletu med spanjem denarnica s 700 Din. — V Podmilščakovi ulici je neznanec izmaknil Josipu Skrabotu obleko, vredno 1000 Din. — Na dvorišču pri Levu na Gosposvetki cesti je bil ukraden Alojziju Smoletu, trgovcu, železen sod za bencin, vreden 300 Din.

Iz Maribora

* Zborovanje pristašev in prijateljev KDK v Mariboru bo v soboto 15. t. m. ob pol 20. uri v dvorani Narodnega doma v Mariboru. Poročali bodo gg. narodni poslanec dr. Kramer, Pucelj, dr. Pivko in Večeslav Vilder iz Zagreba. Na zborovanje so vabljene vsi pristaši in prijatelji KDK iz Maribora ter iz okoliških občin Studenci, Tezno, Pobrežje, Radvanje, Krčevina, Lajtersperg, Kamnica itd. Kakor čujemo, vlada za zborovanje lepo zanimanje in je pričakovati velike udeležbe, zlasti še zaradi tega, ker je to prvo večje zborovanje koalicijske za Maribor in okolice.

* Mariborski občinski svet bo imel svojo prvo redno sejo po poletnih počitnicah v četrtek 20. t. m. Na dnevnem redu bodo med drugim predlogi za ustanovitev mestne zastavljavnice, odstop spomenika nadvojvode Ivana avstrijski državi, zavarovanje občinskih delavcev, glede oddaje stanovanj v mestnih hišah po stanovanjskem odseku, imenovanje novih ulic, elektrifikacija koroškega predmestja, promena pespo: ob desnem bregu Drave, vprašanje zgradbe čakalnice avtobusnega prometa na Glavnem trgu in preureditev drugega nadstropja Mestne hranilnice za šolske svrhe.

* Jubilej človekoljubnega dela. Včeraj je proslavil poveljnik gasilske družine in reševalnega oddelka g. Voller 5letnico svojega udeleževanja v prostovoljnem gasilskem društvu. G. Voller si je v teh desetih letih pridobil mnogo zaslug v tej dobrodelni ustanovi ter tako tudi za mesto Maribor in za njegovo širšo okolico, ki so jo gasilci često rešili pred nesrečami in pri čemer ima tudi rešilni oddelk obilo težkega dela.

* Voz se je prevrnil v Zg. Hočah na 18letno dekle Marijo Javornikovo ter ji zlomil levo roko. Slična nesreča se je dogodila tudi 28letnemu viničarju Kolmaniču v Cogetinchi. Nanj se je prevrnil s poljskimi pridelek naložen voz ter mu zlomil levo nogo. Oba ponesrečenca se zdravita v mariborski bolnici.

* Nezgodna na paši. V Čermiljsku si je 14letna pastirica Helena Kronvogel zlomila levo nogo, ker je padla, ko je odganjala kravo z nlive. Na Rdečem bregu pa se je v 11letnega pastirja Frana Lampreth zalezel kozel ter ga globoko ranil v levo nogo. Oba ponesrečenca sta morala v bolnico.

* Dvoje ciganskih družin se je hotelo utaboriti v okolici Maribora, a sta bili takoj izgnani iz okoliš in bosta poslani nazaj na Hrvaško, odkoder sta prišli. Prišla je namreč stroga naredba iz notranjega ministrstva, da se morajo cigani-nomadi kakor nekda takoj izgnati s področja vsake

Iz Kranja

— **Zobozdravnik dr. Stanko de Gleria v Kranju** (poleg glavarstva) redno ordinira od 1. oktobra dalje od 8. — 12. in od 14. — 17. ure razen ob nedeljah in praznikih. 1601

Iz Tržica

— **Preiskave.** Tudi v Tržicu so se izvršile hišne preiskave pri vseh, ki so naročili na list «Enotnost». Preiskavo so izvršili orožniki ob asistenci mestnih moči. Kakšni so bili uspehi preiskave, nam ni točno znano, vemo le toliko, da v Tržicu ni «komunistov», kaj šele «nevamnih» komunistov. Orožniki so zaplenili precej knjig in brošur.

— **Go-dni požar.** Pod Bistriško planino na tako zvanih «Ravnih» je preteklo sredo začelo goreti v gozdu g. Polaka, ki je poslal takoj svoje ljudi, da bi ogenj pogasili. Na pomoč so prihiteli tudi svetovanski gasilci, ki so prvič aktivno nastopili. Pri ognju so ostali dan in eno noč in se jim je po trudopolnem delu posrečilo požar omejiti in na videz tudi pogasiti. Podzemeljski štóri pa so mirno tleli naprej in tako se je v soboto zopet pokazal ogenj. Zopet so odšli gasiti, pa zopet so pogasili le na videz. Gorelo je kar naprej. Šele dež je požar pogasil. Vprašanje nastane, kako je začelo goreti. Domneva, da je kdo nalašč zažgal ne bo držala, pač pa je nastal požar po odvrti cigareti. Ti nesrečni kadilci nimajo toliko čuta odgovornosti za nevarnost in mečejo v taki suši svoje čike prav tako v suho travo, kakor da je trava jezero, ki bo čik ugasnilo. Koliko nesreč in škode se je samo letos zgodilo radi neupravičenih kadilcev! Prav originalen je oklic na tržički pošti, ki ima v pljuvalnikih mesto vode zažganje. Pravi, da bo vsakdo sodnijsko zasledovan kdor bi kadil v prostoru za občinstvo. Zgodilo se je namreč že dvakrat, da je žaganje v pljuvalniku začelo tleti, le sreča je bila, da se je to zgodilo podnevi. Zato je grožnja prav na mestu, le tega ne vemo, če jo kadilci tudi upoštevajo.

— **Razsvetljava tržičke železnice** je vredna kritike. Olje v oljnicah je tako svoje jeglavo, da noče goreti, če le malo skozi dimno cev sapa potegne. Sicer pa dajo tako lešerbe tako malo svetlobe, da na ljudje posluhujejo ročnih svetilk, da najdejo drug drugega. V Kranju, ko vlak stoji, je že še, ko pa potegne čez savski most, ugasnejo vsi luči. V Naklem je popolna tema in skozi do Tržice. Železniški upravi bo potujoče občinstvo prav hvaležno, če poskrbi, da dobe vozovi na tržički progi če ne električne pa vsaj plinovno razsvetljavo.

— **Kmečkoga praznika na Bledu** se je udeležilo veliko število Tržičanov z županom g. Lončarjem na čelu. Pri konjski dirki je prišlo eno prvo in eno tretje darilo v Tržico, in sicer sta si jih pridobila konja g. Primožiča in Debečeva. Na mlado triletno kobilico g. Primožiča so bile že pred dirko stavljene velike stave. Tržičani so jo hvalili, zunanji pa grajali, zato so pa plačali. Kakor se vidi na rezultatih letošnje dirke, so v Tržicu in njegovi okolici vsega upoštevanja vredne živali. Kakor čujemo, se bo prihodnje dirke udeležilo še več konj.

Iz Novega mesta

— **Zaključni dan porotnih obravnav.** Včeraj se je vršila zadnja obravnava v jesenskem porotnem zasedanju. Pred porotniki se je zagovarjal Jože Stefančič, rojen leta 1911 v Orehoviči, pristojen v Kostanjevico, posestnikov sin, že kaznovan, obtožen, da je letos 20. maja v gozd nad Orehovičo spolno občeval z M. P., ki se ni izpolnila 14. k. ta. Senatu je predsedoval sodni svetnik Luzner, votanta sta bila višji sodni svetnik dr. Förster in okrajni sodnik Kobe, obtožnico je zastopal namestnik drž. pravdnika Kovač, a obtožbeno je zagovarjal dvorni svetnik Garzaroli. Porotniki so vprašanje glede hudodelstva posilista zanikali z 8 glasovi, nakar je bil Stefančič oproščen.

— **Tatvina v Četnjicah.** V Četnjicah je bilo ukradenih šivilji Angeli Vidmarjevi več stvari, med njimi srebrna ovrtna verižica. Tatvine je osumljena nek. natakariča, rojena v Hamburgu, ki je neznankam pobjegnila.

Iz Ptuja

— **Utoptjenec Arnuš najden.** Pred kratkim smo poročali o tragični smrti osmošolca Milana Arnuša, edince, ki je postal 8. t. m. žrtev Drave. Dne 12. t. m. dopoldne so ga našli pri Sv. Marku, kjer je Drava kakor običajno naplavila tudi truplo nesrečnega abiturienta. Pogreb se je vršil včeraj 13. t. m. Nesrečnim osamljenim staršem naše iskreno sožalje!

— **Zblaznela žena.** V veliki vojašnici v Panonski ulici je zblaznela starša Janžekovičeva, ki v tem stanju vnezmirja vse tamkaj stanujoče stranke, ki jih je nad 40. Prav lahko bi se mogla zgoditi tudi kaka nesreča. Pozivamo mestni magistrat, da še pravočasno spravi nesrečnico na varno.

Iz Litije

— **Divji prašiči so že zopet tu.** V gozdovih in na poljih Janž. Prežganja in Stanje so se zopet pojavili divji prašiči, ki delajo kmetovalcem veliko škodo. Lastnik lovskega revirja g. Jože Boršček iz Litije bo napravil v kratkem večji pogon na tatinske ščetinarje.

— **Prodaja ponovskega veleposestva.** Znano ponovsko graščino, ki leži na lepem prostoru med Litijo in postajo Savo, nameravajo sedanji lastniki, neka italijanska družba, prodati. Za nakup se interesira ljubljanski občinski odbor, ki namerava organizirati na Ponovčih vzorno kmetijo. V to svrhu se vrše z upravo že pogajanja; po-

sestvo si je že ogledala večja komisija, obstoječa iz oblastnih poslancev.

— **Nizko stanje Save.** V dobi dolgotrajne suše je Sava izredno padla. Jesenski kopalci je ne morejo na nekaterih krajih niti preplaviti več, ker je prenizka. Tako nizkega vodnega stanja ni imela Sava že od l. 1922.

Iz Trbovelj

— **Za sokolski okrožni zlet v Hrastniku** 16. t. m. se vsa v okrožju včlanjena društva pridno pripravljajo. Udeležbo so obljubila tudi društva izven okrožja, kakor Laško, Celje, Šostanj, St. Jurij itd. Pričakovati je, da se bo razvila v nedeljo prav lepa sokolska manifestacija.

— **Razsvetljava na hrastniškem kolodvoru.** Ako pride potnik ponoči na hrastniški kolodvor, ga neprijetno dirne brleče petrolejske svetiljke, ki meče nekaj žarkov po precej veliki hrastniški postaji. Večkrat kak potnik tudi javno izpove svoje nejevolje nad nezadostno razsvetljavo, posebno še, ko vidi v neposredni bližini, v skladišču, goreti dve žarnici. Neobhodno potrebo električne razsvetljave na hrastniškem kolodvoru je direktor državnih železnic že večkrat uvidela in je stavila v proračun potrebno vsoto, a generalna direktorja ni odobrila kredita. Pred nekaj leti je zadeva električne napeljave že tako dozorela, da direktorja državnih železnic ni dovolila svojim uslužbencem prej pobelbiti stanovanja, dokler se ne napelje elektrika. Od tega je sedaj 4 leta. Ker je pred kratkim železniška direktorja napeljala elektriko na kolodvoru v Zagorju smo menja, da bi bilo to mogoče storiti tudi na hrastniškem kolodvoru. Stroški za dosedanje petrolejsko razsvetljavo v znesku okoli 30.000 Din letno ne bodo presegali stroškov električne razsvetljave, ki se naj priključi vodu, nahajajočem se na skladišču, kar ne bo povzročilo velikih izdatkov. Opozarjamo

še, da je pri Roškarju skrajno potrebna tabla za kašipoti proti Zidanemu mostu, ke zavozijo avtomobilisti mnogokrat kar pre postajo in se lahko pripeti kaka nesreča posebno ponoči, dokler ni zadosti razsvetljave na kolodvoru.

Iz Kočevja

— **Zadeva mestne hranilnice in posojilnice.** Novi občinski odbor je začel intenzivno delovati na tem, da se končno vendarle enkrat sanira vprašanje mestne hranilnice, ki je prišla v zadnjem polletju v težkoče. Dvakratna tajna seja občinskega odbora je prinesla precej pozitivne ideje. Na zadnji seji 5. t. m. je bil izvoljen 16članski upravni odbor, kateremu bo dosedanj gorenj mestne hranilnice predal svoje posle. V ta odbor so bili izvoljeni naslednji gg.: Josip Pavliček, tiskar, Ignacij Voštar, profesor, Alojzij Peterlin, šolski nadzornik, Robert Ganselmayer, veletrgovec z vinom, Božidar Bettriani, šolski upravitelj, Avgust Verderber, gostilničar, Josip Kropf, želez. v. p., dr. Rikard Rom, odvetniški kandidat, ing. Witold Biskupsky, rudniški ravnatelj, ing. Franc Stiglic, načelnik gozdnega urada, Josip Schober, prokurist lesne industrije, Jakob Ciolar, rudar. Ferdinand Perc, prokurist, Raimund Erker, gostilničar, Ivan Sivec, profesor in Eduard Subic, zasebni uradnik. Vsi pozdravljajo ta odbor, v katerem so ugledni gospodari in priznani delavci v denarnih zadevah. Dela je sicer veliko, toda upamo, da se bo izvršila sanacija nemoteno in v korist celotne občine.

— **Zlato poroko** sta praznovala 2. t. m. g. Anton Skubec, nadučitelj v pokojni in njegova zvesta soproga.

— **Smrtna kosa.** V nedeljo 9. t. m. je umrla Golenici pri Kočevju soproga ondotnega učitelja g. Alojzija Tscherneta, gospa Fani, v cvetu mladosti, stara komaj 23 let. Bridko prizadetemu soprogu, katerega je ta hudi udarec zadel, ko ni bil niti dva meseca poročen, naše iskreno sožalje!

Gospodarstvo

Vzroki in posledice katastrofalnega pomanjkanja vagonov.

Katastrofalno pomanjkanje vagonov, ki se je v zadnjem času še podostrilo, je našlo tudi na gospodarskem kongresu v Beogradu svoj odmev. Generalni direktor železnice inž. Gurjič je zaradi številnih brojavnih pritožb in vlog skušal opravičiti današnje kritično stanje, češ da zaradi velikega povečanja naročil za vagonov v jesenski izvozi se ne more trajno prisiljati na pomoč in tako nastaja redna vsakoletna kriza. Priznati pa je moral, da je sedanjo krizo znatno podostrilo dejstvo, da se je železniška uprava pri svojih dispozicijah za gradbo drugega tira na progi Beograd—Zagreb zaračunala. Dovož materiala za gradbo tega tira se je namreč zavlekel v čas najvišjane izvozne sezije. Mislimo, da priznanje lahkomišelnosti v železniški upravi, ki pri svojih gradbenih dispozicijah ni upoštevala možnosti, da se delo in dovoz materiala lahko zavleče, ne more biti opravičilo za današnje katastrofalno stanje blagovnega prometa v Sloveniji, ki ogroža našo izvozno trgovino in obratovanje v naši industriji. Strašno pomanjkanje vagonov v Sloveniji pa ni samo posledica dovoza materiala za gradbo drugega tira med Beogradom in Zagrebom temveč še v večji meri posledica v Beogradu prevladajočega naziranja, da lesna trgovina in druge panoge trgovine in industrije lahko počakajo, kajti prvo so češple, potem sladkorna pesa in nato vse drugo, dočim se les ne bo pokvaril, če par mesecev čaka. Zato so naši interesi prepuščeni usodi, čeprav pri tem trpijo ogromno materialno škodo. Zlastno je, da se najde celo ministrstvo, ki ima take nazore o sedanji prometni krizi in ki po vsem kar se dogaja, še apelira na našo uvidenost.

Na izvajanja gen. direktorja g. Gurjiča je na gospodarskem kongresu ugotovil tajnik Zbornice TOI g. Ivan Mohorič, da je povečanje naročil za vagonov na področju ljubljanske direktije mnogo manjše od one, za ostalih pokrajinah, navzile temu pa je situacija baš tu že dva meseca trajno kritična ter pokrije železniška uprava komaj eno desetino naročil. Ožigoslav je zlasti radno naredbo, da postaje preko gotovega števila ne smejo sprejemati od strank namitanih vagonovskih naročil. S konkretnimi številkami je ilustriral razmere, ki nastajajo v naši industriji v rudarstvu in v izvozi trgovini. Ugotovil je tudi, da je kriza baš v ljubljanski direktiji dosegla vrhunec. Generalni direktor je sicer obljubil pomoč, toda avizirani vagoni so ostali le na papirju. Navzile naredbi, da more železniška uprava prvenstveno kriti potrebe promogovnikov, je v zadnjem času tudi v prevozu premoga nastal hud zastoj in bodo rudniki kakor tudi industrijska podjetja prisiljena ustaviti ali skrajšati obratovanje. Samo Trboveljska premogokopna družba je zaradi tega v zastoji z odpremo 2500 vagonov premoga.

— **Pred novimi gospodarskimi pogajanjimi v Avstrijo.** Kakor poročajo z Dunaja, je naš zunanji minister dr. Marinković v Ženevi razpravljaj z avstrijskim zveznim kanclerjem dr. Seipmom o možnosti razširjenja avstrijske — jugoslovanske gospodarske ugođaje. Dodatni dogovor k avstrijsko-jugoslovanski trgovinski pogodbi, ki je bil nedavno sklenjen, je, kakor znano, prinesel samo povišanja carinskih tarif, tako na avstrijski strani za agrarne proizvode, kakor tudi na jugoslovanski strani za industrijske izdelke. Gospodarski krogi obeh držav so le deloma zadovoljni in izgleda, da so se baš zaradi tega pojavile težkoče

za obojestransko ratifikacijo tega dodatnega dogovora. Da bi se to nezgodljivo stanje izboljšalo, je baje predvideno, da bodo istočasno z ratifikacijo dogovora uvedena špecialna pogajanja v svrhu čim dalekosežnejšega znižanja carinskih postavk, ki so važna za avstrijsko — jugoslovanski promet. Če pri zadnjih pogajanjih je bilo nameravano, da se v tem smislu podvržejo nekatere carinske postavke reviziji, vendar pa so se pogajanja tako zavlekla, da ni bilo mogoče razpravljati o nameravnem znižanju carin. Istočasno bi se pri ponovnih pogajanjih za revizijo carinskih postavk razpravljalo tudi o gospodarskih vprašanjih, ki tangirajo obe državi in o sklenitvi dalekosežne konvencije o priseljevanju.

— **Fiaso jugoslovanske udeležbe na pomorski razstavi na Dunaju.** V zvezi z jesenskimi velesejnim je bila na Dunaju prirejena velika pomorska razstava, odnosno razstava pomorskih luk, katere so se udeležile vse evropske pomorske države. Že v maju je naša trgovinska agencija na Dunaju ponovno opozorila trgovinsko ministrstvo, naj se naša država vsaj zaradi prestiža udeleži te prireditve. Šele tik pred otvoritvijo se je naše ministrstvo odločilo za udeležbo na razstavi. Tako se je zgodilo, da je razstavni material prispel na razstavo dva dni po zaključku prireditve. Pač pa sta pravočasno prispela k otvoritvi praznega jugoslovanskega oddelka dva delegata iz Beograda, da potrošita dobljene dnevnice.

— **Vinska borza v Zagrebu.** Uprava Saveza hrvatskih vinogradnikov je v dogovoru z Zagrebško borzo sklenila uvesti vinski borzo v obliki mesečnih bornih sestankov. Prvi tak sestanek se bo vršil 5. oktobra. Vinogradniki bodo vzorce svojih vin (3 in pol ali 7. del.) pošiljali Savezu hrvatskih vinogradnikov z označbo cene in količine.

— **Povišanje carin na žito in moko v Italiji.** Včerajšnji italijanski uradni list objavlja odlok, na podlagi katerega se zviša italijanska carina na žito od 7.50 zlatih lir na 11 zlatih lir za 100 kg; carina na moko in otrobo pa se zviša od 16.75 zlatih lir na 22.75 zlatih lir. Na ta način hoče italijanska vlada zvišati ceno pšenice in moki, da bi kmetovalci dobili iz izkupitka za prodano žito povrnjene vsaj produkcijske stroške, ki so zaradi posledic deflacije in dvigovanja lire zelo visoki.

— **Delna otvoritev drugega tira na progi Beograd — Zagreb.** Predvčeršnjim je bil za promet odprt drugi tir na progah Beograd — Indija, Vinkovci — Mihanovci in Strižvojnica — Andrijeva in skupni dolžini 75 km. Glavni del razširjene proge med Brodom in Novsko bo gotov, kakor upa generalna direktorja železnice, v decembru.

— **Hmeljarska eksportna družba (Hed) v Zalecu.** Pred kratkim je začelo v Zalecu obratovati novo hmeljsko podjetje, ki se je po razumni krajevno-gospodarski politiki njegove glavnega eksponenta gosp. Fran Pika lepo razvilo in ima sedaj reprezentativno in moderno urejeno poslopje tik savijske železnice. Obratovalnica (preparacija, žep-larna in skladišča) ima prtiliže in štiri nadstropje v skupni ploščini 6000 kvadratnih metrov ter je zvezana po industriji tiru z domačo železniško postajo. V objektu so 3 žep-larne, ki pa so plasirane v višjem traku, da s strupenimi plini ni ogrožena okolica. Ventilator odvaša pline v 37.5 m visok kamin. Manipulacijsko skladišče je ločeno od ostalih prostorov dotičnega nadstropja in dostopno le interentnu, ki je angažiran za lastni produktom. Sedaj smo montirali še električno dvigalo za blagovni in osebni promet. V preparaciji so tri električne stikalnice, montirani pa bosta še dve. Temu podjetju želimo poleg že delujoče hmeljarne lep nadaljni razvoj.

— **Udeležba na velesejnu v Solunu.** Interesenti, ki se nameravajo udeležiti mednarodnega velesejima v Solunu so naproseni, da pošljejo takoj svoje blagovne vzorce in prijave Trgovski zbornici kr. SHS v Solunu in da brzojavno sporočijo trgovinskega ministrstvu koliko prostora potrebujejo. Semeni se vrši od 30. septembra do 15. oktobra. O udeležbi naj tudi obvestijo tudi Zbornico TOI v Ljubljani.

— **Racionalizacija v avstrijskih premogovnikih.** Med vsemi avstrijskimi produkcijskimi panogami kaže racionalizacija v avstrijskih premogovnikih največje uspehe. Dočim je znašala l. 1924. produkcija črne-ga premoga v 24 obratih z 2455 delavci 187 tisoč 633 ton je bilo leta 1927. v petih obratih z 992 delavci mogoče producirati 175 tisoč 601 ton. Produkcija riavega premoga je lani dosegla isto višino kakor l. 1922. vendar se je število delavcev zmanjšalo od 21.100 na 12.020.

Lepa Dalmatinka

ceni lepo perilo in skrbi, da bo dolgo trajno in se vedno bleščalo od snage. Ona radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

Dobave. Splošni oddelek direktije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 18. t. m. ponudbe glede oddaje 72 knjig v vezavo. (Pogoj so na vpogled pri istem oddelku). Delavnica direktije državnih železnic v Mariboru sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave zatikačev. Dne 24. t. m. se bo vršila pri direktiji državnih železnic v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave hrastovih in bukovih parketov in frizov. (Predmetni oglas je na vpogled v Zbornico TOI).

Borze

13. septembra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet slab. Večji je bil samo v devizah na Curih in Dunaj. Narodna banka je intervenirala samo v devizah na Curih, Dunaj in Prago, ostalo potrebo pa je krila privatna ponudba. Deviza na London se je v skladu z inozemskimi borzami okrepila na 276.26. Tudi devize na Berlin, Dunaj in Newyork so se za malenkost dvignile.

Na zagrebškem efektnejem tržišču se je vojna škoda za malenkost okrepila. Promet je bil slab. Promptna je notirala 439 do 440, trgovala pa se je kasa po 441 in za december po 453 in 452.5. Investicijsko je malo popustilo, ter je bilo zaključeno po 88.75 — 88.5. Zasebne vrednote so bile povsem zanemarjene. Med bančnimi vrednotami je bila zaključena samo Praštrediona po 920. Tečaj bančnih papirjev so ostali nespremenjeni. Med industrijskimi vrednotami pa so bili zaključki v Dravi po 453 in v Milinski po 19.

Devize in valute.
Ljubljana. Amsterdam 22.77 — 22.82, Berlin 13.5525—13.5825 (13.5675), Bruselj 0—7.9124, Budimpešta 0—9.91, Curih 1094.1—1097.1 (1095.6), Dunaj 8.005—8.035 (8.02), London 275.86—276.66 (276.26), Newyork 56.83—57.03 (56.93), Pariz 0—222.32, Praga 168.27—169.07 (168.67), Trst 296.6—298.6 (297.6).

Zagreb. Amsterdam 22.77 — 22.83, Barcelona 9.93 — 9.97, Dunaj 8.005 — 8.035, Berlin 13.5525 — 13.5825, Milan 296.588 do 298.588, London 275.86 — 276.66, Newyork 56.83 — 56.983, Praga 168.27 — 169.07, Curih 1094.1 — 1097.1.

Dunaj Beograd 12.4525 — 12.4925, Berlin 168.88 — 169.88, London 34.9875—34.4875, Milan 37.07 — 37.17, Newyork 708.65 do 711.15, Pariz 27.67 — 27.77, Praga 20.9875 do 21.07875, Curih 136.41 — 136.91, dinarji 12.43 — 12.49.

Curih. Beograd 9.13, Berlin 123.79, Newyork 519.625, London 25.19875, Pariz 20.29, Milan 27.16, Praga 15.395, Budimpešta 90.55, Bukarešta 3.18, Sofija 3.75, Varšava 58.225, Dunaj 73.18.

Elektri.
Ljubljana. Celjska 158 — 0, Ljubljanska kreditna 128—0, Kreditni zavod 170—175, Večve 105—110, Ruše 265—285, Stavnica 56—0, Šešir 105—0.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 439 — 440, kasa 439 — 440, za september 441 — 441.5, za december 452 — 452.5, investicijsko 88.5 — 89, agrarne 55.5 — 56;

bančne vrednote: Hrvatska 55 — 0, Hipotekarna 58 — 0, Kredita 85 — 0, Jugoslovanska 89, Praštrediona 920—925, Ljubljanska kreditna 126 — 130, Srpska 151 — 0, Zemeljska Sarajevo 130 — 150, Poljo, stara emisija 18 — 19; industrijske vrednote: Gutmann 205 — 0, Slaveks 0 — 200, Slavonija 7—10, Drava 454.75 — 455.25, Sečera 485 — 495, Dubrovačka 470 — 490, Vagon 80 — 90, Trbovlje 461 — 482.5, Vevče 0 — 106, Narodna mlinska 19 — 20.

Beograd. Vojna škoda 439.25 — 439.75, investicijsko 88.5 — 89, agrarne 54.5 do 55.5.

Blagovna tržišča

Na nürnberškem hmeljskem tržišču se je v početku tekočega tedna trgovač trzitišni savinskih hmelj nespremenjeno po 160 do 190 mark (43.40 — 51.50 Din za kg).

Ljubljanska blagovna borza (13. t. m.)
Les: Tendence nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vagoni hrastovih drv. Deželni pridelki: Tendence za žito nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (79/80 kg, slov. postaja, mlevska tarifa, plač. 90 dni): baška promptna po 385 — 387, za september po 387.5—290, za oktober po 300 — 302.5; turšičica: baška, slov. postaja, navadna tarifa, plač. 30 dni po 345 — 347.5, argentinska «La Plata», promptna, zacarjena, fco Ljubljana po 300—302.5; ječmen: baški, 70/71 kg, zdrav, rešetan, fco Ljubljana, plač. po prejemu blaga po 300 — 305; oves: baški ali slavonski, zdrav, rešetan po 265 — 270; rž: baška, 73/74 kg, uzančno blago, mlevska tarifa, slov. postaja po 295 — 297.5; moka: «og», fco Ljubljana, plač. po prejemu po 430 — 435.

Novosadska blagovna borza (13. t. m.)
Tendence nespremenjena. Promet: 49 vag. pšenice, 1 vagon ovs, 2 vagona ječmena, 17 vagonov turšičice, 6 vagonov moke in 3 vag. otrobov. Pšenica: baška, 79/80 kg 232.5 — 237.5; gornjebaška 235 — 237.5; banaška 227.5 — 230; banaška, pariteta Vršač 230 — 232.5; sremska 232.5 — 235. Oves: baški, sremski in slavonski 220 do 224. Ječmen: baški, pomladni, 68/69 kg 295 — 305. Turšičica: baška 295—297.5. Moka: baška «og» in «og» 355 — 365; «2», 335 — 340; «3» 315 — 325; «6» 265 do 275; «7» 230 — 240; «8» 200 — 210. Otrobi: baški v jutastih vrečah 185 — 200.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (12. t. m.)
Ker so ameriški tečaj nekliko višji, je bila tendence navzile nižjim budimpeštanskim notacijam v splošnem nespremenjena. Zanimanje je bilo za vse vrste žita minimalno. Za jugoslovansko pšenico se plačuje 1.56 Kč za september in 1.57 Kč za oktober. Cena argentinskih turšičic znaša 168 sh. 9. cif Trst za september in 170 sh. za oktober. Na Donavi plavajoča stane argentinska turšičica 1.59 Kč ex fco Dunaj. Uradno notirajo vključno prometni davek in carina: pšenica: domača 36.25 do 37, mađarska poljska 37.25 — 37.5, mađarska 35.5 — 35.75; turšičica: 35 do 35.5; oves: domači 32.25 — 33.25. Moka «og» v trgovini na debelo: domača 62 do 64, mađarska 61 — 63.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 13. septembra 1928.

Višina barometra 308.8 m

Kraj	Cas	Barom	Temper	Rel. v. %	Smern. vetra in brzina v metrih	Oblačn.	Padavine
Opazovanja							
Ljubljana	8	736.4	14.0	87	W 1	10	dež
Maribor		767.2	14.0	75	SSW 3	10	
Zagreb		766.5	18.0	83	SW 1	7	dež
Beograd		765.6	18.0	83		0	
Skopje		763.1	24.0	58	W	4	dež
Dubrovnik		76.7	24.0	64	NNF	3	
Split							
Sarajevo							

Solnce vzhaja ob 5.35, zahaja ob 18.17, luna vzhaja ob 4.29, ahaja ob 18.33.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 19.0 C, najnižja 16.7 C.

Dunajska vremenska napoved za petek: Nekoliko hladneje, oblačenje, negotovo.

Iz življenja in sveta

Nobile - dober matematik, a slab navigator

Te dni se je mudil na Dunaju švedski profesor J. W. Sandström, član stockholmskega meteorološkega inštituta. Prišel je v Avstrijo obiskat nekega znanca. Ob tej priliki je pripovedoval tudi prav zanimive stvari o Nobilevi ekspediciiji.

Rešilno ekspediciijo, kateri se ima zahvaliti Nobile za svoje življenje, je vodil šved. kap. Thörnberg. Poveljeval je štiridesetim možem. Podrejeni sta mu bili dve ladji in šest letal. Glavni stan reševalcev je bil na severni obali Spitzbergov, na nekem jeziku, ki molči precej daleč v morje. Odtod so vršila letala poizvedovalne polete. Vreme je bilo takrat idealno. Poleti so se vršili po našem štetju v nočnem času. Takrat je bilo vreme ugodnejše kakor podnevi. Na ledu so lahko pristajali samo s smučmi opremljeni aeroplani. Ko je bil odkrit rdeči šotor, so letalci vrgli ponesrečencem obleko in živila, orožje in zdravilne predmete.

General Nobile je postal po sodbi prof. Sandströma žrtev fašističnega režima. Sam na sebi je dober človek, ki

ni zakrivil tragedije. Izkazal se je do brega tehnika in matematika, toda slabega navigatorja. Prenapeti nacionalistični čut Italije je poslal Nobila na severni tečaj in zakrivil, da se je polet končal s katastrofo. 24. maj je bil za vsakogar, ki se je količkaj spoznal na vreme, slab dan. Pameten človek ne bi si bil upal podvzeti takšne stvari kakor italijanski general. Nobile pa je moral ubogati. Na tečaj ga je poslal Mussolini in on se mu je moral pokoriti.

Ko so Nobila rešili, so bile njegove prve besede: «Nikdar več ne bom srebal sladolede! Nasitil sem se ledu za vse življenje na ledeni plošči!»

Prof. Sandström se je izjavil tudi o Malmgreenovi smrti in je pripomnil, da si ne zna pojasniti, kako sta mogla dva tovariša pustiti Malmgreena živega v ledenem grobu. On bi na njunem mestu ne mogel storiti kaj takega. «Ta tragedija bo ostala vedno nepojasnjena,» je rekel meteorolog, «ker nimamo prič, ki bi izpovedale iskreno resnico...»

Mlad, toda pogumen

16-letni Anglež Kenneth Wormald (v sredi) je preplezal te dni v družbi dveh vodnikov (na levi in desni) približno 4500 m visoki masiv Belega zoba (Dent Blanche), ki ga smatrajo za enega najtežje pristopnih vrhov v Alpah.

Tolstega slavnosti v Moskvi

V začetku tega tedna so se pričele v Moskvi velike slavnosti ob stoletnici rojstva pisatelja Tolstega. V Velikem gledališču je predaval o geniju ruskega ljudstva sam prosvetni komisar Lunačarski. Analiziral je Tolstega s stališča marksistične dialektike. Nato je prof. Sakulin orisal Tolstega kot umetnika in literata. V nemškem jeziku je govoril o Tolstem pisatelj Stefan Zweig. Navzočih je bilo vse polno zastopnikov Amerike, Anglije, Italije, Španije, Perzije in Litve. V imenu ruskih pisateljev je govoril Boris Pilnjak, za njim pa ga. Kamenjeva. Gledališki orkester je sviral Bachov koncert za violončelo, Beethovno Peto simfonijo in overture k «Egmontu». Otvoritvi jubilejnih svečanosti je prisostvovalo kakih 3000 oseb. V torek so otvorili jubilejno razstavo, v sredo na so inozemski gostje ruske vlade izleteli v Jasno Poljano.

Vzrok Löwensteinove smrti

Preiskovalni sodnik v Boulogneu je prejel izčrpano zdravniško poročilo o vzrokih Löwensteinove smrti. Izpričevalo sta podpisala policijski zdravnik Paul in toksikološki strokovnjak Anbrest. Oba izjavljata, da je nastopila Löwensteinova smrt zaradi padca iz velikanske višine na vodo. Kolikor se da presoditi, je Löwenstein še živel, ko je priletel na morske valove. Nikjer pa ni bilo najti znakov, ki bi dali povod za sumnjo, da je bilo nad milijonarjem izvršeno kakšno nasilje. Toksikološki izvedenec je celo izjavil, da ni našel nobenega sledu o zastrupljenem

organizmu. Smrt je nastala čisto slučajno. Löwenstein je padel iz letala in najbrže ni vedel kaj dela, ko je odpiral vrata aeroplana.

Mož, ki je ušel iz pekla

Kakor smo poročali te dni se je posrečilo bivšemu marseillemu zdravniku dr. Bougratu pobegniti z dvema palčadama iz strašne francoske deportacijske kolonije v Cayenn. Dr. Bougrat je bil obsojen, ker je baje zastupil nekega svojega prijatelja. Te dni je izšla v Parizu knjiga, ki skuša dokazati, da se je ta umor izvršil po nesreči, ne namenoma.

Germaine Beaumont:

Prekletstvo hiromantije

Da bi se nekoliko razvedrila in pozabavala in da bi omiliła enoličnost svojega vsakdanjega življenja, se je gospa Philippa Dehainautova navadila čitati iz črt na roki. Nabavila si je kopico debelih knjig, prekritih na platnicah in hrbljih s čudnimi črtami, in kadar je mož odšel v trgovino, jih je razgrnila pred seboj in jela proučevati njihove skrivnosti.

Gospodinjstvo je prepustila poslom. Kuharica je kmalu tako zanemarila gospodinjstvo, da je bilo kosilo gotovo vselej šele v zadnjem trenutku. Robert Dehainaut je odslej čisto gladen vstajal iz mize. Vendar je potrpežljiv in ni rekel ničesar. Utvarjal si je, da je žena zelo zaposlena in da je hiša zaradi tega vsa prašna in v neredu, kosilo pa vselej skuhanu na brzo roko.

Philippa se je medtem tako izurila v hiromantiji, da je lahko čitala iz rok svojih prijateljic, ki so večkrat prihajale k njej v posete. Izprva je delala to čisto sramežljivo. Gospo Lilly je na primer ujela na ta način, da je najprej obhajala njen prstan. Prosila je, ali si za sme ogledati od blizu, in je samo s par besedami omenila črto sreče na

njeni dlani. Ta opomba je zbudila pozornost družbe. Gospa Lilly je prosila Philippo, naj ji pove vse, kar lahko izlušči iz potez. Tako se je raznesel glas o Philippinih sposobnostih daleč v krog prijateljev in znancev.

Lilly je tiščala vanjo, naj ji vendar pove, kar se ji vidi tako čudno, da dela zagonetne obraze. Naposled jo je omeščala, da je izpregovorila:

«Draga prijateljica, bodite oprezní, zakaj resna nevarnost vam preti...»

Kakšna je ta nevarnost, ni hotela pojasniti.

Tako je postala Lilly Philippina prva žrtev. Odsšla je iz družbe mračna in vznemirjena. Philippa je prežala na drugo žrtev.

Prišla je kmalu v osebi Rolande Oliverjeve. Philippa ji je prerokovala avtomobilsko nesrečo. Takoj za njo je prosila Philippo tretjo prijateljico, naj ji pove, kaj pomenijo črte na njeni roki. Philippa se je ponosno vzravnila in rekla:

«Draga moja, tebe čaka ločitev v zakonu!»

Med vsemi prijateljicami in znankami na je najsilabše odrezala Marcela Marlyjeva. Za njo je hranila Philippa najostrejša besede. Med njima je tlelo že dolgo nekaj, kar je bilo zelo podob-

Dalija ali georgina

Kakor je roža kraljica poletnih cvetic, bi lahko označili dalijo ali georgino za kraljico jeseni. V tem času cvete in žari vsepovsod, v tisočeri barvah, v tisočeri oblikah, preprostih in napolnjenih. Strokovnjaki vedo, da štejejo danes že skoro 3000 vrst te krasne cvetlice in vse to ogromno diferencirano bogastvo se je razvilo večinoma iz treh oblik, ki jih je poslal ravnatelj botaničnega vrta v Mehiki (mestu) Vincent Cervantes I. 1790. svojemu kolegu v Madridu, abbeju Cavanillesu v dar. Pozneje so našli mnogi potovalci po Mehiki, med njimi tudi Aleksander von Humboldt, dalijo v prvotni divji obliki in so prinesli nje seme v Evropo. Vrtarjem se je rastlinska krasotica silno priljubila. L. 1808. so vzgojili iz nje prvo napolnjeno obliko. Okoli l. 1830. so šteli že kakšnih 200 vrst. Do danes je število teh vrst naraslo, kakor smo že povedali, na približno 3000. Čudno pa je, da niso mogli vzgojiti pavrste, ki

bi imela modro barvo. Dosti vrtnarjev se trudi, da bi dosegli ta uspeh in prej ali slej se jim bo gotovo posrečilo. Dalija je dobila ime po botaniku Dahlu, ki se je mnogo trudil za nje razširitev in za vzgojitev novih vrst. Svoje drugo ime pa je prejela na čast petrograjskega prirodoopisca Georgija.

Slepici v duševnih poklicih

Društvo nemških slepih akademikov je izdalo statistiko o delovanju slepcev v višjih poklicih. Ugotovilo je na Nemškem 10 slepih juristov v upravni službi, 14 odvetnikov, 16 narodnih gospodarjev v različnih strokah, n. pr. potnikov, govornikov in zavarovalnih agentov, 1 loterijskega najemnika in 1 ekspedijenta v oglašnem uradu, 2 masožna zdravnik, 13 župnikov, 1 študijskega ravnatelja, 8 študijskih svetnikov, 7 srednješolskih asessorjev, 11 ljudskošolskih učiteljev, 13 učiteljev na šolah za slepce. Večina teh intelektualcev je pričela s študijami šele po oslepitvi. V Marburgu imajo poleg študijskega zavoda za slepce tudi visokošolsko knjižarno, ki dobavlja za študij potrebne knjige za Braylovo pisavo.

„Skrivnost človeškega življenja“ odkrita?

Nova hipoteza londonskega prof. Hilla o zagonetki človeškega življenja. — Ljudje umiramo, ker nam manjka kisika!

V Glasgowu na Angleškem zboruje te dni «British Association», društvo angleških učenjakov. Letošnji kongres napoveduje celo vrsto referatov iz vseh strok človeškega znanja in praktičnega življenja. Večina predavateljev bo obravnavala abstraktna in tehnična vprašanja, ki nimajo posebnega pomena za širšo javnost.

Zadnje dni pa se je v vrstah učenjakov raznesla senzacionalna vest, da bo govoril prof. Donnan

o misteriju človeškega življenja.

Predavatelj bo navezal svoje predavanje na izvajanja učenjaka Hilla, profesorja londonske univerze. Donnan zastopa naziranje, da se do danes ni še nikomur posrečilo rešiti vprašanja načelne razlike

med življenjem in smrtjo.

Profesor Hill je storil v tej smeri še največji korak. Postavil je namreč tezo, da je poglavitni vzrok ugašanja življenja

nedostajanje kisika.

Kadar zmanjka človeku kisika, nastanejo motnje v organizmu in se začne oksidacijski proces, ki vpliva z neznansko naglico na molekularno strukturo celic človeškega telesa. Ta motnja pa je vse nekaj drugega nego prekinjenje delovanja, ki nastane, če se izteče eksplozivni motor, ki je bil napolnjen z bencinom. Kadar stroju zmanjka goriva, se samo ustavi, ostane pa cel, medtem ko začne človeško truplo takoj, ko nastopi smrt, razpadati.

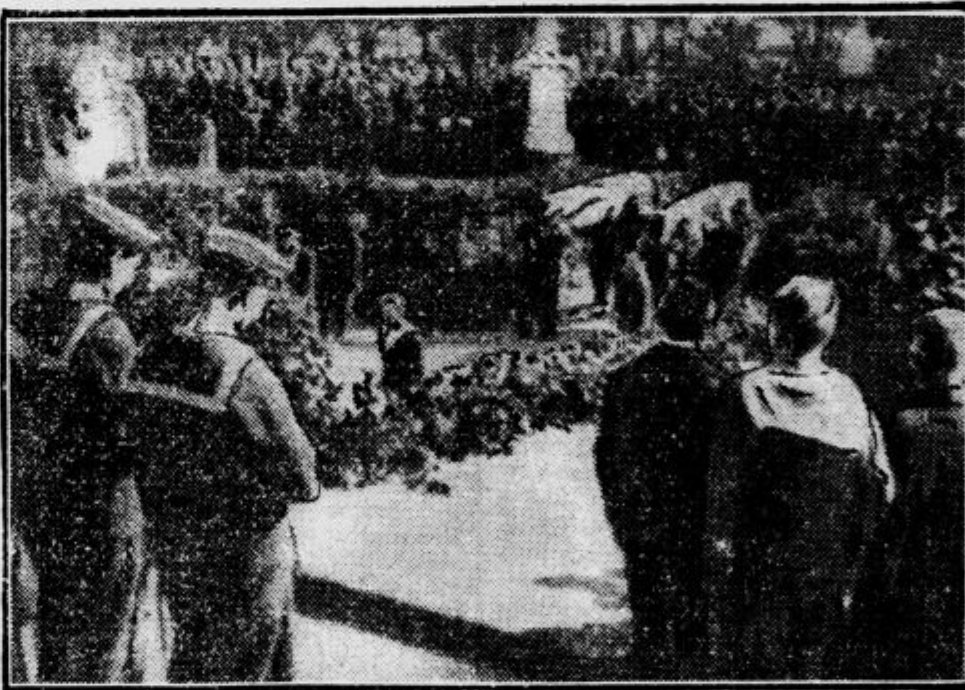
V Londonu pričakujejo v tem vprašanju najostrejši debat. Znanstveni krogi računajo celo z možnostjo, da bo

do izzvala izvajanja prof. Hilla, kadar bodo objavljena, v miselnosti današnjega časa takšen prevrat, kakor pred desetletji Darwinova teorija. Vsekakor pa ni dvoma, da stoji biologija pred važnim mejnikom svoje zgodovine.

Caruso pred nastopom

Dorothy Caruso, Američanka, ki jo je slavní pevec nekoč odvedel in poročil, je izdala knjigo, ki opisuje mnoge interesantne podrobnosti iz njegovega življenja. Nihče bolj od nje ni poklican, da bi o teh intimnostih govoril, saj je živila leta in leta v njegovi neposredni bližini. Čujmo, kako poroča o njegovih pripravah na nastopih.

«O 9. predpoldne,» pravi, »se je pojavil v njegovi glasbeni sobi spremljevalec na klavirju, da bi mu odigral opero, v kateri bi moral Enrico (Caruso) zvečer nastopiti. Enrico je popil skodelico kave, se je okopal ter inhaliral neko zdravilno sredstvo. Pri tem je prisluskoval igri na klavir in polglasno prepeval predse. Oblačenje mu je bilo čisto mehanično delo, pri katerem sta mu morala pomagati dva služabnika, ki sta imela najstrožji ukaz, da ne smeta spregovoriti nobene besede in delati nobenega šuma. Potem smo skupaj zajtrkovali, pri čemer ni smela manjkati kuretna. Popoldne je počival. Za maskiranje, šminkanje in oblačenje kostuma v garderobi je rabil uro časa. Pri tem je pokadil cigareto za cigareto, ker ni hotel nikoli verjeti, da škoduje kajenje glasu. Potem je sledila ceremonija, ki so se je vestno držali: njegov garderobijer in njegov

Pretrsljiva pogrebna svečanost

V Portsmouth je priplula križarka, na kateri so prepežili v domovino trupla 26 angleških mornarjev, ki so se potopili l. 1919 s podmornico «L 55» pred rusko trdnjavo Kronštatom. V Portsmouthu so jih pokopali z vsemi vojaškimi častmi ob ogromni udeležbi občinstva, civilnih in vojaških oblasti. Slika te pogrebne svečanosti je bila poslana brezlično po vsem svetu.

Glavobol

vseeno ali kot posledica prehlada, razburjenosti, napornega dela, ali pa preobilo zavžitega alkohola in nikotina, se lahko ublaži in odstrani. Vzemite priznane

Aspirin tablete

in kmalu začutite blagodejen vpliv. Pri zobobolu, trganju v ušesih, influenci, revmatizmu, nevralgiji in vročini so Aspirin-tablete slavnoznane. Zahtevajte vedno originalni omot „Bayer“ z modro-belo-rudečo varstveno znamko.

služabnik sta mu stopila ob stran, eden mu je izročil kozarec whiskyja in ko ga je izpil, je prejel iz rok drugega, majhen kozarec vode. Neposredno nato je pojedel četrtino jabolka. In po vseh teh pripravah je stopil na oder.

Ponesrečena tekma, a vendar en zmagovalček

Na jezoru Ontario so priredili Kanadci te dni maratonsko plavalno tekmo, ki se je zanj prijavilo 250 konkurentov. Na cilj ni dospel nobeden, ker je bila voda strašno mrzla. 3 milje pred njim se je ustavil tudi najbolj vztrajal plavalec, Francoz Georges Michel, ki ga kaže slika.

Človeška koža - okras cerkvenih portalov

Danski listi se bavijo s senzacionalnim odkritjem zdravnika in zgodovinarja Johnssona, ki je našel v starih dokumentih poročila o nenavadni kazni, ki so se je posluževali srednjeveški Anglosasi proti danskim gujarjem. Ujete razbojnice so odli na meh, z njihovimi kožami pa so prevlekli vrata svojih cerkev in kapel. Tako izpričuje stara kronika, da so s človeško kožo prevlečena vrata katedrale v Rochesteru. Sličen okras so dobili portali božjih hramov v Hadstocku, Copfordu in Worchesteru. Tu so bili danski roparji pred ujetjem oplenili cerkve sami in ljudstvo v Copfordu je bilo nanje tako razjarjeno, da je porabilo preostanek kož celo za povleko na hišni opravi. Na Angleškem je še mnogo krajev, kjer hranijo preparirane danske kože in celo za neka cerkvena vrata v westminsterški opatiji je dognal dr. Johnsson, da so prevlečena z njimi v spomin na osvobojenje Angleške izpod danskega jarma.

Zobozdravnik

dr. STANKO de GLERIA
v KRANJU (poleg glavarstva)

redno ordinira od 1. oktobra
dalje od 8.—12. in od 14.—17.
razen ob nedeljah in praznikih.

šel z doma. Sobarica je vstopila in povedala, da se je gospod zelo zgodaj odpravil z doma. Vzel je s seboj kovčge in pustil za gospo zapечатeno pismo.

«Pismo?» je drhtela Philippa. «Kakšno pismo? Brž ga prinesite!» Razpečala je zalepko in čitala:

«Philippa! Ze dolgo sem le s težavo prenašal najino skupno življenje. Čutil sem se nesrečnega. Vendar sem bil pripravljen, prenašati to nesrečo še dalje, da me ni naš tvoja zlobnost opozorila na gospo Marcelo Marlyjevo. V njej sem spoznal divno bitje in sedaj ne dvomim, da je pri njej vsa moja sreča. Pravkar je Marcela sprejela ponudbo, da mi postane žena. Da me ljubí, pa je spoznala žeš tedaj, ko si ji ti čitala iz roke. Oprosti, da ti to povem, in sprejmi zahvalo za vse, kar si mi dala.

Robert.»

Philippa Dehainautova je iztegnila tresočo se desnico in še enkrat pozvonila sobarici. Ko je stala pred njo, ji je ukazala:

«Prinesite knjige o hiromantiji semkaj! Zakurite z njimi v kamini. Isem sem se od mraza...»

Sport

Službene objave LNP.

(Iz seje upravnega odbora 21. VIII. in posl. odbora 5. IX. 1928.)

V nastali sklepov poslovnega odbora, objavljenih 14. avgusta, se prično 16. septembra v ljubljanskem in celjskem okrožju LNP prvenstvene tekme za leto 1928-29, in sicer v ljubljanski kvalifikacijska tekma Jadran : Reka ter drugorazredna prv. tekma Grafika : Natakar, v Sošanju prv. tekma SK Celje : SD Sošanj ter v Trbovljah prv. tekma Amater : Trbovlje. Prvenstveni tekmi Slivnica : Javornik in Elan : Disk se določita na 23. september, in sicer se vrši prva v Cerknici druga v Novem mestu. Podrobna navodila glede izvedbe tekem prejmejo klubi pravočasno pismenim putem.

Vpoštevajoč težkoče, ki jih imajo nekateri ljubljanski klubi s sestavo in opremo juniorskih moštev, je sklenil upravni odbor, da postane sodelovanje klubov I. razreda v juniorskih prvenstvenih tekmah še le v pomladanski sezoni 1929. Obvezno v smislu pravil in pravilnikov JNSa. Strogo obvezno pa ostane sodelovanje klubov I. in II. B razreda v prvenstvenih tekmah I. in rezervnih moštev, nakar se izrecno opozarja klubi Primorje, Ilirija, Slovan, Hermes, Jadran, Reka, Slavija, Svoboda in Krakovo. Klubi II. razreda igrajo samo s I. moštvi. Za vsako neodigrano tekmo odgovarjajo klubi po določilih kazenskega pravilnika in pravilnika za prvenstvene tekme; razen tega zgrebe v korist poudarjene blagajne alikvotni delež na prebitku, pri čemer se upoštevajo tekme rezervnih moštev in od pomladanske sezone dalje tudi tekme juniorskih moštev enako kot tekme I. moštev.

Dopis M. O. v Mariboru v zadevi incidentov pri tekmi Mura : Maribor jun. dne 26. avg. se bo rešil, čim prej LNP poroči šev. sodnika g. Mohorka.

Adetik SK (Celje) se kaznuje po paragrafu kaz. prav. zaradi neizpolnjevanja obredb LNP glede pozdravljanja moštev na igrišču z globo 500 Din (petsto). Pri odmeri kazni se je upoštevalo, da je bil Atletik SK zaradi enakih prekrškov že predkaznovan (Jutro 26. novembra 1927.). Rok za plačilo globe: 25. septembra 1928.; v primeru, da globa od tega roka ne bo plačana, sledi avtomatično zabrana igre. Atletik SK se tudi tem potom z vsem povdar kom opozarja na nadaljnje posledice gl. paragrafa 53. k. prav., ako bo še naprej vztrajal pri svojem kljubovalnem ravnanju.

Iz seje poslovnega odbora dne 12. t. m.

Za nedeljo dne 16. t. m. se določijo na igrišču SK Ilirije sledeče tekme: ob 9. do poldne se vrši prvenstvena tekma II. razreda da SK Grafika : SK Natakar. Nadzor nad blagajniško in rediteljsko službo vrši gospod Sterle, blagajno opravlja SK Grafika. Vsak klub postavi po tri reditelje.

Kot predtekma medmestni tekmi Ljubljana : Celovec se vrši ob 14.45 kvalifikacijska tekma za prestop v I. razred SK Jadran : SK Reka in ob 16. 30 Ljubljana : Celovec. Nadzor nad rediteljsko službo opravlja g. Czerny in Hartman. blagajniško službo opravlja g. Kovač in SK Ilirija. Klubi Jadran, Reka, Ilirija in Primorje postavijo vsak po tri reditelje za čas obeh tekem, ki se imajo točno pol ure pred pričetkom javiti službojučemu odborniku LNP. Biljeterje postavi LNP, SZNS se naproša, da postavi za obe tekmi stranske sodnike. Za medmestno tekmo Ljubljana : Celovec se na predlog poudarjenega kapetana določajo naslednji igralci: Jančigaj (P), Unterreiter (M), Verovšek (I), Zupančič L. (I), Kirbiš (M), Košenina (I), Jug (P), Vodeb (I), Oman (I), Pavlin (Z), Bertonec (M), Zemljak (P), Svetic (P), Šiška (I) in Pleš (I). Navedeni igralci se pozivajo, da se točno ob 16. javijo v garderobi SK Ilirije poudarjenemu kapetanu. Eventualne zadržke je takoj javiti LNP; naknadne popravke se v nikakem oziru ne bodo jemale v pretes. Za igralce Maribora prejme M. O. posebna navodila. Kompletne obutev je prinesiti s seboj. Hlačke in dresne da na razpolago SK Ilirija.

Za prvenstveno tekmo SK Amater : SK Trbovlje dne 16. t. m. v Trbovljah se določijo kot službojuči odbornik LNP g. Cimperman, za tekmo SK Sošanj : SK Celje v Sošanju pa poudarjenega poverjenika g. Wagner. Kluba Amater in Trbovlje se ponovno opozarjajo na striktno izvršitev prejetih navodil.

Odobri se prijateljska tekma SK Elan : SK Ilirija rez. dne 16. t. m. v Novem mestu.

Upravnemu odboru se preda v postopek SK Krakovo, ker ni oddalo predpisane postave moštva, dalje zaradi nastopa z neverificiranimi igralci in incidentov ob priliki tekme v Novem mestu in Cerknici. Zavrno se dopis istega kluba z dne 3. t. m. glede predčasnega nastopa v prijateljskih in pokalnih tekmah igralcev Logar in Jesenko. Klub se opozarja, da obvesti imenovana, da sama zaprosita preko kluba za predčasen nastop v prijateljskih in pokalnih tekmah.

Verificirajo se s pravom nastopa z dne 22. septembra 1928: za SK Železničar (MB), Ronjak Otmar, za ASK Primorje Hassl Viktor, za SK Javornik : Janež Stane, za SK Slivnica : Ahčan Jože Prusnik Milan in za SK Krakovo : Marolt Ivan in Lipovšek Vinko. Prijavnica igralca Markiča Rudolfa za SK Krakovo se zavrne, ker manjka odjavica prejšnjega kluba.

SK Ilirija objavlja naslednje igralce: Doimar Vekoslav, Vrtačnik Lado, Pogačar Jože, Presinger Bernard, Zupančič Ivan II in Kavčič Julij; SK Javornik, pa igralca Kosanovič Ljuba.

Lahkoatletski dvomatch Ilirija : ASK Primorje

Kakor smo že poročali, se vrši v soboto in nedeljo, 15. in 16. t. m. na igrišču ASK Primorje klubski lahkoatletski dvomatch za prvenstvo Slovenije med dvema najmočnejšima kluboma Ilirijo in Primorjem. Vsakoletno srečanje med imenovanimi kluboma je veljalo pri nas kot višek sezone v lahkoatletskem sportu. Letos bo to srečanje zlasti zanimivo, ker sta se oba kluba resno pripravila tudi na medmestno srečanje Zagreb : Ljubljana, ki se vrši 23. tega meseca v Zagrebu in želi tim Ljubljane revanžirati se za visok lanski poraz.

Interesantna borba se bo nudila v večini točk, zlasti jo pričakujemo v troskoku, kjer sta Režek in Korček v izborni formi in se pričakuje nov jugosl. rekord. V

skoku v višino se srečata Medica in Grosnik, ki imata oba višino 1.70 m; v krogu II se bodo borili za zmago Slanič, Zupan in Lojč; v skoku v daljavo se od zmagovalca, ki bo izšel iz trojice Stepišnik, Režek, Korček, pričakuje rezultat boljji od dosedanjega poudarjenega rekorda; v metu kladiva se bosta bojevala stara rivala Rotar in Slanič; v disciplinah tekov bodo srednje in dolge proge sigurna domena Slapničarja in Zorge; v kratkih progah bo izredno ostra borba med Stepišnikom, Režekom in Perovičem, ki se bosta slednjemu skušala revanžirati za nedavni poraz v Celju. Ravno tako bo nadvse zanimiva borba v stafeti 4 krat 100 m, kjer so moči precej izenačene.

Ker je težko že vnaprej zaradi izenačenih sil izreči prognozo o zmagovalcu, se pričakuje izredno ostra borba, ki bo nudila mnogo lepih konkurenčnih faz, vsled česar se pričakuje številni obisk sportne publike tem preje, ker so cene propagandno nizke. Pričetek v soboto ob 15.30, v nedeljo ob 15. Cene: dijaško 3 Din, stojišča 5 Din, sedeži 8 Din.

Nogometni program za nedeljo

Medmestna tekma Ljubljana : Celovec in pričetek prvenstvenih tekem.

Kakor smo kratko že poročali, se vrši v nedeljo 16. t. m. v Ljubljani medmestna tekma Ljubljana : Celovec kot revanš na spomladansko srečanje obeh reprezentanc v Celovcu, ki je prineslo Ljubljani tesno zmago v razmerju 2 : 1. Nogometni reprezentanci Ljubljane in Celovca sta pred tem igrali že dvakrat. Prvič v Ljubljani z rezultatom 3 : 2 za Ljubljano, drugič v Celovcu z neodločenim rezultatom 3 : 3. Radi bližnjega nastopa poudarjenega teama proti Subotici za savezni pokal dne 23. t. m. bo postavil LNP v nedeljo v ljubljanski team skoro gotovo nekatere mariborske igralce. Tudi koroški savez bo v tem primeru ojačil celovski team z izvencelovski mi igralci. Nedeljska medmestna tekma bi na ta način bila prva, čeprav neoficijska tekma med LNPom in Kärntner Fussball-Verbandom.

Poleg tega se vrše v nedeljo v Ljubljani, Celju in Trbovljah prve letošnje prvenstvene tekme. Posebno važna med njimi je kvalifikacijska tekma za napredovanje v I. razred, ki jo absolvirata SK Jadran in SK Reka. Vršila se bo kot predigra medmestni tekmi.

Vroč dan je pričakovati v Trbovljah, kjer vlada med SK Amaterjem in SK Trbovljam zelo ostra rivaliteta. LNP je storil vse potrebno, da se tudi ta tekma absolvirata nemoteno in regularno.

Lažje stališče bo imel SK Celje proti SD Sošanju. Zmagovalce, predvidoma SK Celje, bo igral v naslednjem kolu z Atletik SK.

V Mariboru igra po dosedanjih prijavah samo SD Rapid z Atletik SK iz Leobna.

Hazena. Za 23. t. m. se nam obeta zanimiva prijateljska tekma med državnim hazenskim prvakom SK Concordio iz Zagreba in ASK Primorjem. Tekma bo na igrišču Atene.

SK Jadran. Danes v petek trening na igrišču SK Ilirije ob 17.30 uri ob vsakem vremenu. Udeležba za igralce I. moštva kakor tudi točnost strogo obvezna. — Načelnik.

Motoklub Ljubljana vabi svoje člane, da se v čimvečjem številu udeležijo izleta na Trojane h gorski dirki Motokluba Celje, dne 16. t. m. Odhod ob 12. izpred kavarnice Evropa. — Člani dirkači, ki bodo štartali, se naprošajo, da se čimprej prijavijo. Pozicije pri tajnistvu The Rex, Gradišče. Proga je za ostali promet zaradi treninga v petek in soboto od 15. do 18. zaprta.

ZSK Hermes. Pozivam celokupno I. moštvo, da se današnjega tehničnega treninga ob 18. sigurno vsi udeležijo. Juniorsko moštvo ima sestanek ob 18.30 v lokalju. Istotako tudi rezervna. Udeležba za vse je strogo obvezna.

SK Ilirija (nogom. sekcija). Danes, v petek ob 17.30 ob vsakem vremenu trening za I. moštvo, pred tem točno ob 17. fotografiranje moštva; točno in vsil! — Rezerva igra v nedeljo 16. t. m. z SK Elanom v Novem mestu.

SK Ilirija. Odborniška služba na sportnem prostoru je za prihodnje dni razvrščena naslednje: danes g. Betetto, v soboto g. Mahkovec, v nedeljo g. kap. Vojzak, v ponedeljek g. inž. Bloudek, v torek g. Jerman. Gospodje, ki so na določen dan morda zadržani, se naprošajo, da sami poskrbe za namestnika. — Tajnik.

Trgovska trdnja NOVI SAD, 13. t. m.

kontorista (kontoristin:o)

veščega sloven. in nemškega (ev. hrvatskega) jezika, perfektnega stenotipista(injo) za takoj. — Reflektanti naj se obrnejo na trgov. agent. Aleksander Wislak, Ljubljana, Krekov trg 10/I. 10.835

L. Mikuš

MESTNI TRG ŠTEV. 15

Tvornica dežnikov, zaloga sprehajalnih palic

VSAKA DAMA MORA UPOTREBLJAVATI

BIDETAL

idealno higijenično sredstvo za izpiranje po ginekologu dr. Wertheimerju. Odlikovano na mednarodni higijenski razstavi na Dunaju l. 1925. 10868

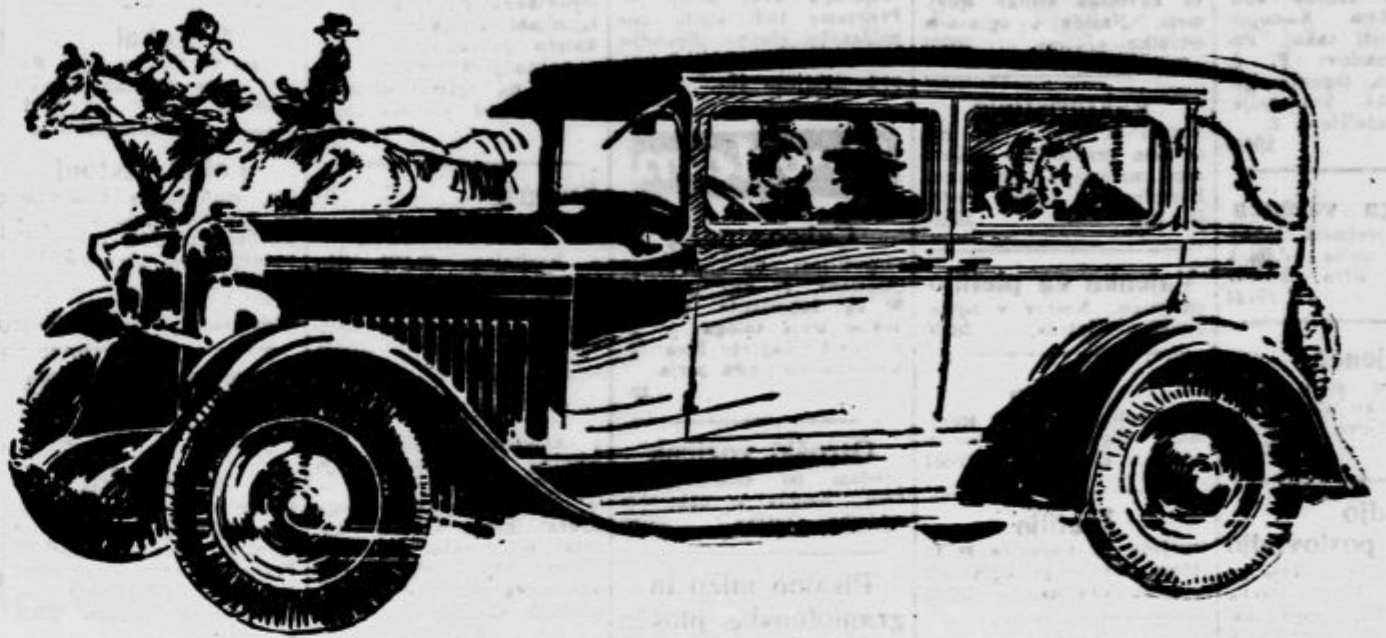
Glavno zastopstvo SLAVA GRIL, Ljubljana, Rimska c. 2

Dvoje stanovanj

3 oz. 4 sobe s pritliklinami, v villi z lepim vrtom v sredini mesta se odda s 1. novembrom event kot enodružinsko vilo. Vprašati je v trgovini SOSS, Mestni trg šte. 18. 10x57

Njih izbira se je izkazala pravim!

Lastniki cenijo pri Chevroletu vrline odličnih vozov, katere so spoznali na udobnih vožnjah tekom mnogo mesecev.

Skoro 700.000 Chevroletov, model 1928 razvešuje zdaj poedine lastnike. Se vsako izboljšanje v konstrukciji, ki je bilo vedno skrbno izdelano in preizkušeno od General Motorsove družbe, je želo neomejeno priznanje od strani lastnikov vozov. Dnevno si izberejo nadaljnji 4000 ljudi Chevroleta. Zakaj je dandanes prodanih več Chevroletov kot drugih vozov na svetu? Zato, ker je Chevrolet izdelan in opremljen enako velikim in drugim vozovom, vendar zaradi enostavnosti izdelave pri nižji nabavni ceni in majhnih stroških opravljanja. Njegov močan motor z od zgoraj krmiljenimi ventili je zavarovan proti prahu s filtrom za zrak in sitom za olje, vsled česar prevozi Chevrolet tisoče kilometrov več ure

potrebni popravil, njegove zavore na vsa štiri kolesa primajo tako rahlo, da je poprava pnevmatik malenkostna. Njegova šasija z dolgim razstojem med osmi nosi udobno in prostorno karoserijo. Mične Duco-barve so trajne.

Primerjajte Chevroleta z mnogo dražjimi vozovi. Zastopnik Vam zamore takoj izročiti model, katerega si izberete.

Touring 54.000 Din, Coach 68.000 Din, Roadster 54.000 Din, Coupe 68.000 Din, Sedan 74.000 Din, Imperial, Landau, Sedan 76.000 Din.

Zastopniki v celi Jugoslaviji.

CHEVROLET

Proizvod General Motorsa

Glavno zastopstvo in zaloga rezervnih delov

V. & M. BAREŠIČ & Co.

ZAGREB

Kraljice Marije ulica 34. — Tel. 27-44

LJUBLJANA

Dunajska cesta 12. — Tel. 2292

Zahvala.

Ob težki izgubi, ki nas je zadela s smrtjo našega ljubega soproga, očeta in brata, gospoda

Antona Juvančiča

posestnika

smo prejeli mnogo dokazov iskrenega sočutja, za kar izrekamo našo najglobljejo zahvalo.

Posebej se zahvaljujemo g. prim. dr. Murgeljnu, čč. duhovščini, g. dekanu za lep govor, g. pevcem, Sokolu iz Krškega, požarni bramb, godbi iz Raženburga in Lovskemu društvu ter vsem, ki so poklonili cvetje, in spremili pokojnika na njegovi zadnji poti.

Videm ob Savi, 13. septembra 1928.

ŽALUJOČI OSTALI.

Zahvala.

Za premmoge izraze iskrenega sočutja ob priliki prerane izgube našega nad vse ljubljene, dobrega in skrbnega soproga in očeta, brata, strica in svaka, gospoda

ing. Jaroslava Plzaka

rednega univ. prof. profesorja itd.

za poklonjene prekrasne vence in cvetje se tem potom najtopleje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni izreči g. rektorju univerze, g. dekanu tehniške fakultete, zastopnikom tehniške fakultete, p. t. univerz. prof. zboru, g. rudarskemu glavarju, vsem zastopnikom posameznih rud. ravnateljev, g. govornikom za ginjive žalne poslovilne govore, g. akademikom in končno vsem številnim prijateljem in znancem, ki so blagopokojniku izkazali poslednjo čast na njegovi zadnji poti.

V Ljubljani, dne 14. septembra 1928.

10867

ŽALUJOČI OSTALI.

Darujte podporo družini v Ljubljani, Wolfsova 13 108

UGONABLJA: Muhe, Komarje, Mravlje, Stenice, Bolhe, Ščurke, Molje i. t. d.

